

Asil Çelik Gerçeği

Birleşik Metal-İş Sendikası özelleştirme ilanı verilen ve teklif alma aşamasında olan Asil Çelik ile ilgili bir broşür yayınladı. Bu broşürden kısa bir alıntıya yer veriyoruz:

Asil Çelik ve Özelleştirme

Tarihçe

Asil Çelik, otomotiv ve makine imalat sanayinin ihtiyaç duyacağı kaliteli ve alışımlı çelikleri imal etmek üzere 1974 yılında 40 milyon sermaye ile kurulmuştur.

Kurucu ortaklar;

-Koç Holding A.Ş., Uzel Makine Sanayii A.Ş., Türkiye Sanayi Kalkınma Bankası, Rahmi Koç'tan oluşuyordu. Şirket kuruluş aşamasında kaliteli çelik üretiminde dünyadaki en önemli firmalardan THYSSSEN EREYBACH'ın A.G. firması ile uzun vadeli bir know-how anlaşması imzalanmış. Proje'nin sağlıklı olarak yürütülmesini sağlamak için ayrıca, A.B.D.'nin KAISER firması ile de müsavirlik hizmetleri konusunda bir anlaşma yapılmıştır. Makine ve ekipmanların büyük bir bölümü yine dışarıya ünlü Japon İshikawajima Harima Heavy Industries (IHI) firmasından sağlanmıştır. Ayrıca IFC 12 milyon \$ tutarında kredi sağlanmış ve şirkete % 10 oranında ortak olmuştur. IHI firmasından sipariş edilecek 12.7 milyon Japon Yeni tutarındaki ekipman için 10.8 milyar Yen tutarında kredi temin etmiştir.

Haziran 1977'de şirketin sermayesi halka açılmış ve hisselerin % 29'u halka satılmıştır.

Kuruluş

Asil Çelik Çelik tesislerinin Çelikhane bölümü 1979'da, Haddahane ise 1980 yılında işletmeye açılmıştır. Ancak, bu yıllarda Türkiye ekonomisinde yaşanan derin kriz ve dünya demir-çelik sanayiinde yaşanan büyük sıkıntılar nedeniyle, zaten kendini yeni kabul ettirmeye çalışan şirket beklenen satış hedeflerini gerçekleştirilememiş ve şirketin finansal yapısı hızla bozulmuştur.

Dış borçların geri ödenmesinde daha önce Hükümet tarafından sağlanan "sabot kur" garantisinde devlet tarafından devralınmış sonucunda Koç Holding, tesisleri kamuya devretmek için girişimde bulunmuştur.

Asil Çelik Kamuya Geçiyor

Uzun süren temaslardan sonra şirketin hisseleri Aralık 1980'de Askeri Yönetim döneminde devlet tarafından devralınmıştır. Böylece Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez bir özel işletme kamulaştırılmıştır.

(...)

Özelleştirme Çözüm mü?

Asil Çelik, verimli ve karlı bir kuruluş haline getirildikten sonra özelleştirme kapsamına alınmıştır. O tarihten bir süre sonra ise zarar etmesi için çeşitli uygulamalar gündeme getirilmiştir. Bunlar arasında yenilenen yatırımların tamamlanmaması nedeniyle verimliliğin düşmesi, işletmenin piyasasın üzerinde fazla oranları ile borçlandırılması ilk ayak gelenler arasındadır.

Böyle bir kuruluşun tekrar özel sektöre devredilmesi istenmesi vergileri ile Asil Çelik işletmesinin yıllarca sübvanse eden vatandaşlara ve kamuya haksızlıktır.

Ancak şirketin uyguladama sorunları çok değildir; -Kalifiye elemanların önemli bir bölümünü ücret yetersizliği nedeniyle kaybedilmiştir. Bu kam kaybı sürmektedir. Kendi alanındaki tüm firmaların rekabet edebilen şirket, daha üstün olduğu rakipleri kadar etici değeriyle emektedir.

-Kaybettileri elemanların yerine yenilerini alıp eğitime kalktığında bu kez yeni eleman istidhamının önüne konan bürokratik engellerle karşılaşılmıştır.

-Politik atamalar şirketin yönetimin mekanizmasını felce uğratmaktadır.

Türkiye'nin en başarılı ve karlı şirketlerinden birisi, başarısız duruk noktasındayken büyük bir kaosun içine itilmiştir. Şirketin performansını son derece olumsuz etkileyen bürokratik engellenen ve kaldırılması gerektiği açıktır.

Özelleştirmenin Öncelikleri ve Asil Çelik

6.5.1994 tarihli Özelleştirme Yüksek Kurulu kararına göre, zarar nedeniyle bütçeye yük olanlar, büyük yatırım gerek-tirenlere, rekabet şartlarında çalışmayanlar, nihai mal ve hizmet üretirenlere, ulusal güvenlik açısından stratejik önemli bulun-mayanlar işletmeler özelleştirilecektir.

Bu ilke ve öncelikler açısından Asil Çelik'e bakıldığında tablo şöyledir:

a. Zararı Nedeniyle Bütçeye Yük olanlar:

Asil Çelik'te 1993 yılından sonra uygulanan stratejilerle şirket 1999 yılına kadar, KAR eden bir kuruluştur. Hatta 1997-98 global kriz yıllarında da karlılığını sürdürerek karlı güçlü bir kurum haline getirilmiştir. 1999 yılında ise gerek global kriz derinleşmesi gerekse siyasi iktidardan ve ÖİB'nin müdahaleleri şirketin zarar etmesine neden olmuştur. Bu zararın da kendi olanakları ile kapatabilecek bir yapıya sahiptir.

Bu açıdan Asil Çeliğin bütçeye yük olması, devletin kamu-buru olması asla sözkonusu değildir.

b. Büyük Yatırım Gerektirenler:

Asil Çelik mevcut teknolojiyi ile dünya pazarlarında rekabet eden ve piyasası bulunan bir şirkettir.

Şirketin 1993 yılından sonra başlatılan ve halen süren; Haddahane projesi, Oksijen Tesisi projesi, Çelikhane modernizasyonu gibi projeleri iki önemli dönüktür. Birincisi Şirketin üretim kapasitesini 250 bin ton/yıl dan, 400 bin ton/yıl düzeyine çıkarmak, ikincisi ise dünya piyasalarından giderek yükselen rekabet koşullarında daha da kaliteli ürün sunmak içindir.

Bu hususta Asil Çeliğin tüm yatırımlarını upki Erdemir gibi kendi olanakları ile sürdürmektedir.

c.Rekabet Şartlarında Çalışmayanlar:

Asil çelik için sözkonusu değildir. Şirket dünya rekabeti koşullarında 17 ülkeden 22 dev kuruluşa satış yapabilecek alt yapı, kalite ve sürekliliği sahip bulunmaktadır.

d. Nihai Mal ve Hizmet Üretirenlere:

Asil Çelik, nihai mal üreten bir kuruluş değildir. Otomotiv, yan sanayii, ulusal savunma gibi alanlara yarınamalı üreten bir hüviyete sahiptir.

e. Güvenlik Açısından Stratejik Önem Taşımayanlar:

Asil çelik, 200ü aşkın çeşit kaliteli çelik alışımları ile

Özelleştirme Kapsamında ASIL ÇELİK GERÇEĞİ

BİRLEŞİK METAL-İŞ SENDİKASI YAYINLARI

Türkiye'yi tümüyle dışa bağımlı hale gelmekten kurtarmıştır. Ürünleri sadece otomotiv ve yan sanayisinde değil, ulusal savunmamız açısından kilit işletmelerde de kullanılmaktadır.

Asil Çelik Neden Özelleştirilmelidir?

Demir çelik sektörü tüm dünyada stratejik ve ekonominin lokomotif sektörü olarak değerlendirilmekte ve üretimin belirli bir kısmı kamu işletmeleri tarafından veya kamu denetiminde yapılmaktadır.

Asil Çelik, Türkiye ekonomisi için son derece önemli olan kaliteli çelik üretiminin % 60 gibi önemli bir kısmını üretmektedir. Sanayileme sürecinde kaliteli çeliğin önemi de artmaktadır. Ayrıca şirket, yüksek alışımlı çelik üretiminde Türkiye'de tek üretici konumundadır. Bu çelikleri üretebilecek teknoloji, deneyim ve bilgi birikimine sahip tek kuruluştur.

Asil Çelik'in özelleştirilmesi durumunda;

-Yüksek alışımlı çeliklerde özel tekel oluşacaktır.

-Kaliteli çelik pazarının %60'ı satın alınacaktır.

-110 mm'nin üzerindeki çaplarda her türlü kaliteli çelikte özelleştirme ile özel tekel oluşacaktır.

-Yüksek alışımlı çelik tüketimini çok büyük oranda yarı-dışından yapılan ithalata karşılayan Türkiye'de, özel sektörün

kontrolündeki bir Asil Çelik ile yüksek alışımlı malzemelerde, Türkiye'nin dışı bağımlı yapısı kaçınılmaz olarak artacaktır. Özellikle Asil Çelik'in aynı alanda üretim yapan bir çokuluslu şirket tarafından satın alınması Türkiye'yi tamamen dışa bağımlı hale getirecektir.

-Yüksek alışımlı çelikler makine imalat, metal eşya, otomotiv, el aletleri sektörlerinin yanı sıra, stratejik bir öneme sahip olan savunma sanayinin de ana girdisidir. Kaldı ki, diğer düşük alışımlı ve alışımsız kaliteli çelikler de aynı ölçüde stratejik öneme sahiptir. O nedenle bunların üretimi, salt kar amacına yönelik ve uluslararası konjonktürden çok fazla etkilenen özel mülkiyete bırakılmamalıdır. Asil Çelik'in özel sektöre devri ülke ekonomisinin gelişimi ve bağımsızlığı açısından büyük bir risk taşıyacaktır.

-Asil Çelik ürünleri yüksek kalitesi nedeniyle, Türkiye'de aynı ürünleri üreten diğer şirket ürünlerinden daha yüksek fiyatla alınılabilmektedir. Her yerli özel sektörün hem de ithal kaliteli çeliklerin fiyat ayarlamaları Asil Çelik belirlidir. Asil Çelik'in olmadıysa ulusal veya uluslararası bir çelik tekelinin varoluşu durumunda fiyat düşüşüne ortamdan kalkacaktır. Bu durumda Türkiye'ye kalitesi düşük ancak, fiyatı yüksek ürünler rahatlıkla girilebilecektir. 1998-99 kriz koşullarında, bu durum örnekleri yaşanmıştır.

-Özellikle uluslararası tekelilerin çine geçen bir Asil Çelik'e üretimin sürdürülmesi, o şirketin uluslararası stratejisi bağlı olacaktır. Bu şirket Türkiye pazarına sahip olabileceği, Türkiye'de üretimi sürdürmek politikası yerine Asil Çelik'i kapatabilir.

-Asil Çelik'in kar mantığıyla işletilmesi ve kapatılması değil, sanayileşmeyi hızlandırmak için ve kamu yararı gözetilerek çalıştırılması gerekmektedir.

-Asil Çelik'in bayileri daha en büyük ilk 40 müşterisi arasında olan savunma ve tasarımcılık sektöründeki stratejik işletmeler, Asil Çelik'in özelleştirilmesi ile uluslararası tekelin denetimine girme riski ile karşı karşıya kalacaktır. Bu durum ilke çikarları açısından kabul edilemez.

-Asil Çelik, kendi alanında dünyanın sayılı, Türkiye'nin ise önder işletmesidir. Ancak sayılı iktidarların müdahaleleri nedeniyle bu potansiyeli yeterince değerlendirememiştir. Yıllardır özel sektöre makul fiyatlarla girdi sağlayan Asil Çelik, Türkiye'nin en büyük ve tek kaliteli çelik üreten kamu işletmesidir. 1980'lerin başında işi ve emeğine yaptığı tüm harcamaları kısarak askeri yönetimi, Asil Çelik'i kırtarmak için özel kesime yardım elini uzatmaktadır. Şirket sektör tarafından zarar ettirerek geçici olarak kamuya devredilmiş, kamu tarafından onarılmış, eksiklikleri giderilmiş, yatırım projeleriyle rekabet gücü artırılmıştır. Ülke ekonomisi için stratejik önemi olan bu tesiste karlılık ve verimliliğin tarihinin en üst noktasına ulaşmışken, sübvansiyonlarla geliştirilmekte yerine, önce zarar ettirilerek değeri düşürülmüş, şimdi de harağ meras satılığa çıkarılmıştır. Asil Çelik'in özelleştirilmesinden sağlanacak bir kaç yüzbin dolar Türkiye ekonomisini kurtarmayacaktır, ama özellikle otomotiv sektörünün en önemli girdisini üreten bu tesis özel bir tekel haline getirecektir.

-Yüksek ve düşük alışımlı çelikler üreten yapılan çalış-malar, Asil Çelik'e gerek Türkiye, gerekse dünya pazarında henüz çok sınırlı olanaklar sunmuştur. Başlanan çalışmalar, bir yandan uygulanan pazarlama politikaları, bir yandan da yatırım eksiklikleri nedeniyle henüz sonuçlandırılmamıştır. Özelleştirme, Türkiye için bu olanakların gözardı edilmesi anlamına gelecektir. Çünkü, özellikle tuzum çeliği konusunda uluslararası birleşmeler giderek birbirkaç tekelin denetimine gireceğini göstermektedir.

Sonuç:

Asil Çelik Türkiye'nin stratejik işletmelerinden bir olduğu için;

Ekonominin lokomotif sektörlerinin gelişimine katkı sağladığı için;

Özelleşmesi halinde alanında tekelleşmeye yaratacağı için;

Özelleştirme devletin, milletin ve çalışanların çıkarlarını temsil etmediği için;

İnsan haklarının temel hükümlerini ve uluslararası norm-ları ihlal ettiği için;

Özelleştirme ülkemizin gerekseimlerinden kaynaklan-madığı, dışardan dayatıldığı için;

Ülkemizdeki gelir dağılımı adaletsizliğini daha da boza-cağı için;

İşsizliği arttıracığı için;

ASIL ÇELİK'E ÖZELLEŞTİRMEYE KARŞIYIZ !..

Asil Çelik işyerine ömrünü koymuş, emeğini ve alınterini dökmüş olan 900'e yakın emekçi; de Örhazgazi, Gemlik, İzmit, Yalova ve Bursa halkı ile birlikte aynı kanada olduğuna, özelleştirilme karşı net bir duruşa sahip olduğuna göre çeşitli vesilelerle ortaya koymuş ve koymaya devam edecek. Asil Çelik çalışanları bu onurlu mücadelesinde yalnız bırakmayacaklardır.

Başarım birlik, kararlılık ve bilinci mücadele ile elde edileceğine kesin inancımızla...

TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı Oktay Ekinci' nin 22.04.2000 tarihinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na gönderdiği yazıdan alınmıştır.

1. MÜELLİFİN MİMARIN MESLEKİ KONTROLLUK HAKKI VE YETKİSİ VARDIR:

Mimarlığın sanatsal özelliğinden ve buna dayalı tarihsel gereklerinden kaynaklanan envensel bir meslek hakkı olarak, her mimar tasarladığı projenin uygulanma sürecini "müelliflik hakkı ve yetkisi" ile denetleme durumundadır.

Nitekim 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'nda mimarlık alanında bu hak "eser sahibine" tanınmakta ve bilindiği gibi Kültür Bakanlığı ile Oda'mızın geçirdiği içinde yürürlüğe koyduğu bir plaketin bulunması da mimarları kendi tasarladıkları projeye inşa edilmiş binaların giriş cephesine "adlarını belirten bir plaketin konulması" kuralı başlatılmıştır. Öte yandan gerek 2 Eylül 1999 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan, 1580 sayılı yasaya tabi Belediyeler (ve Valilikler) Tip İmar Yönetmeliğinde, gerekse Bakanlığımızın son dönem genelgelerinde, bir yapının onaylı projeye uygun tamamlanmadığına dair "proje müellifi mimarın" raporu olmadan kurulmasına izni de verilemeyeceği açıkça vurgulanmıştır.

Bu nedenle gerek 595 sayılı KHK'daki genel hüküm-lerde, gerekse aynı KHK'ye dayalı hazırlanan yönetmelik taslağında, (yapı denetimini bu konuda yetkili bir kuruluş veya bile) proje müellifi mimarın, "kendi mimari proje-sine uygun" inşa edilmesini sağlama açısından "bizzat denetleme" hak ve yetkisini n açıkça tanımaması olması çok önemli bir eksiklikler.

Bu eksikliğin giderilmesi için ise talebimiz, proje müellifi mimar ya da mimarların, yapı denetim kuruluşu-nun dışında ayrıca kendi tasarladıkları binanın inşa et-sürecinde "mesleki kontrollüklerini" yapma hak ve yetki-lerinin bulundugunu yönetmelik içinde açıkça hükme bağlanmalıdır.

Mimar, bu kontrollük hizmeti ücretini de, proje ücreti-

ni aldığı işverenden, meslek odası asgari ücret kurallarına göre alacaktır, Mimarlar Odasının mimarın serbest meslek (büro tesisi) yükümlülükleri ve proje kontrollük hizmetlerini düzenleme ve denetleme yetkisi aynı yönet-melikle belirlenmiştir.

2. MİMARİ PROJEYİ MİMARLAR DENETLEMELİDİR

Gerek 595 sayılı KHK'de, gerekse Yapı Denetim Yönetmeliği taslağında, mimari projelerin ancak mimar-larca, diğer mühendislik projeleri ve hesapların da ilgili uzmanlık dalındaki mühendislerce incelenip denetleneceğine dair bir açıklık bulunmamaktadır.

Oysa ki aynı konuda 2 Eylül 1999 günü Resmi Gazetede yayımlanan 1580 sayılı yasaya tabi Belediyeler (ve Valilikler) Tip İmar Yönetmeliği memnuniyet verici bir dayarlık taşımaktadır. Aynı özenin yeni mevzuat düzenlemelerinde de sürdürülmesini ve "mimar projelerin ancak mimarlarca denetlenebileceğinin" yönetmelikte boşluğa bırakılmamasını dilemekteyiz.

3. MİMAR "VEYA" OLARAK DEĞİL, "ZORUNLU" OLARAK DENETİM SÜRECİNDE YER ALMALIDIR.

Yine hem 595 sayılı KHK, hem de Yapı Denetimi Yönetmelik taslağında, "İnşaat mühendisi veya mimar" ifadeleri kullanılarak, yapı üretiminde ve denetiminde bir mimar meslek ikinci plana itilmekte; adeta; "mimar olmasa de olur, mimarın yerine inşaat mühendisi de aynı görevi yapar" anlayışı egemen kılınmaktadır.

KHK ve yönetmelik düzenlemelerin bu yaklaşımdan arındırılmasını ve yapı denetimine ilgili tüm kurumsal oluşumlarda mimarın görev alınmasını "zorunlu" kılın-masını önemle talep ediyoruz.

4. "BETONARME KARKAS SİSTEM"(BAK) TEK SEÇENEK DEĞİLDİR.

Yine gerek 595 sayılı KHK, gerekse Yapı Denetim Yönetmelik taslağı, ülkemizdeki tüm yapıların "betonarme karkas sistemde (BAK)" tasar-lanıp yapılmasını adeta "tek seçenek" olduğunu kabul eder bir anlayış içinde düzenlenmiştir.

Oysa ki özellikle deprem sonrası gelişen tartışmalarda ve ortaya çıkan genel eğiliminde de yaygınlaşması, uygun yükseklik ve büyüklükteki yapıların BAK dışında ve hatta geleneksel yapı sistemlerimizin geliştirilerek tasarlanıp inşa edilmeleri yoğun olarak gündemdedir. Bu tür geleneksel yapı sistemleriyle projelendirme ve denetim sürecinde özellikle mimarlığın tarihsel önceliğinin ve misyonun önemi de dikkate alınır, söz konusu mevzu-at düzenlemelerindeki BAK ve buna bağlı inşaat mühendisliği gözden geçirilmesi ve giderilmesi zorun-ludur.

Kaldı ki BAK yapılarla bile " taşıyıcı sistem akslarının, yaklaşık kesitlerinin ve genel strüktürünün tasar-lanıp projelene yanıtlanmasında" mimar tasarımcı temel ve birleştirici olduğu, bu nedenle de proje ve yapı deneti-minde mimarın mesleki sorumluluğunun büyük olduğu ortadadır.

5. YAPI DENETİMİ "SEKTÖRÜ" YARATIL-MALIDIR

Yukarıdaki görüşlerimizin bu aşamada sadece yönet-melilere yansıtılması mümkün olsa bile, 595 sayılı KHK'de yer alan ve yapı denetim kuruluşlarının sadece yüzde 51 hisselerini mühendis ve mimarlar alması kuralının da gözden geçirilmesini zorunlu olduğunu anımsatmak isteriz. Bu kural, Yüzde 49 hisselerini mimar-lık ve mühendislikle ilgili olmayan bir "yapı denetimi sek-törü" doğmasına neden olacaktır.

Bu nedenle önerimiz, yapı denetimine ilgili her türlü tüzel yapılanmada, söz konusu kuruluşun sadece mimar-lık-mühendislik dalında hizmet vermek üzere ve yine sadece mimarlar, mühendisler tarafından oluşturulmasını sağlanmalıdır. O

Oktay EKİNCİ
TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı

Yapıların Depreme Dayanıklılığını Belirlemeye ve Gerekirse Takviyesine Yönelik Mühendislik Hizmetleri

IMO İstanbul Şb. Yönetim Kurulu

1. Yapıların Depreme Dayanıklılık (Güvenlik) Teknik Değerlendirme Ve Öneriler Raporunun Hazırlanması

1.1 Yapının statik - betonarme projesi, mimari projesi ve zemin raporu elde edilmek için incelenecektir.

1.2 Zemin Koşulları değerlendirilerek ve gerekirse ek zemin araştırmaları yapılacaktır.

1.3 Yapının mevcut durum rölevesi çıkarılacak ve bodrum katında yapılaşarak tüm katların taşıyıcı sisteminin (kolon-perde,kiriş,aynca duvarlar) son depreme yasa hasarları yerinde gözlemlenip, fotoğrafları çekilerek yada röleveye işlenerek kayıtlı edilecektir.

1.4 Röleveye işlenen taşıyıcı sistem boyutları ile proje boyutları karşılaştırılacaktır.Farklıklar var ise projeye işlenecektir.

1.5 Yapının son deprem de gördüğü hasarın tespiti az, orta ve ağır hasarlı görülen yapılar bakımından, Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Afet İşleri Genel Müdürlüğünün hazırladığı "Mühendislik Hizmeti Görmüş Yapılar için Hasar Tespit Formu" ile yada bu tarihten önceki esaslarda hazırlanmış hasar tespit formu ile yapılacaktır.

1.6 Yapının taşıyıcı sisteminin malzeme özelliklerinin tespiti :

a) Beton: Mevcut betonun basıncı dayanımı, elastisite modülü (TS 500'te n formülü ile)

b) Karbonatlaşma düzeyi vb. özellikler tespit edilecektir.

Bu tespitler için mevcut yapıların duruma göre (kat sayısı, kolon-perde, kiriş, döşeme sistemi vb.) betondayı yapıya KAROT numunesi alınarak laboratuvar deneyi yap-tırılacaktır. Yeteri sayıda SHMİD (EKÇİ) okuması (her ista- syonda 10 adet) ve benzeri deneyler ile bu özellikler tespit

edilecektir.

b)Donatı:

Yapıda kullanılan donatı tipinin tespiti ile projede öngörülen donatı tipinin (BC I - Düz Donatı - veya BCIIA-Nervürlü Donatı-) yapıda kullanılıp kullanılmadığı belirlenecektir.

Taşıyıcı sistemdeki donatının yerleri ve çapları ile etirile aralığı tespit edilecektir.Bu tespit genelde PROFOMETRE ile yapılacaktır.Ancak ilave olarak hem donatı korozyonu tespiti hemde ankraj boyarının tespiti bakımından sakınca olmayacak noktalarla beton paspası ince bir bant şeklinde kaldırılarak kolonlarda ve zorunlu görülrise kırışırde gözlem yapılacaktır.

Sonuç olarak bu şekilde beton dayanımı, betonun diğer özellikleri donatı çap ve aralıkları ile donatı korozyonu tespit edilerek proje ile uygulanan farkları da tespit edilmiş olacaktır.

1.7 Yapının mevcut durumunun yapısal analizinin yapılması:

Mevcut zeminin ve malzemenin yukarıdaki çalışmalarda tespit edilmiş karakteristik değerleri kullanılarak temel ve üst yapı taşıyıcı sisteminin proje ve uygulama sapmaları gözönünde bulundurulmak koşulu ile 3 boyutlu mekanik model el çıkarılacaktır.Yapı için kendi döncemi yönetmeliği ile ve yürürlükteki yönetmeliklere ile düşey yük ve deprem analizleri yapılacaktır. Eğer proje eski yönetmelik döneminde yapılmış ise (1968-1975 - Deprem Yönetmeliği) İnşaat Mühendisleri Odası ve Teknik Üniversitelerin 1997 Deprem Yönetmeliğinin eski yapıları uygulama esasları gözönünde alınarak yapı incelenecektir.

1.8 Yapının depreme dayanıklılık (Güvenlik) Teknik Değerlendirme Ve Öneriler Raporunun hazırlanması :

Yukarıda sıralanmış işlemlerin tamamlanmasından sonra hazırlanacak rapor binanın depreme dayanıklılığı bakımın-

dan mevcut durumu ile çözüm önerilerini kapsayacaktır.Söz konusu rapor İnşaat Mühendisleri Odası'nın onayı alınarak yapı sahibine sunulacaktır.

II. Takviye Projesinin Hazırlanması

1. Kısmada gerçekleştirilen işlemler sonucunda ortaya konan rapora göre yapının (1997 Deprem Yönetmeliği'nin uygulama esasları çerçevesinde) depreme dayanıklılığı bakımından takviyesi zorunlu ise 1. Kısmdaki raporun önerileri ışığında takviye projesi için:

a)Hazırlanacak takviye elemanlarının (Betonarme perde, kolon mantolama, temel takviyesi vb.) yerleşimi için uygun yerlerin tespiti yapılacaktır.

b)Takviye el-e-manları kesinleşmiş yerleşimi ile 1997 Deprem Yönetmeliği'nin uygulama esaslarına göre taşıyıcı sis-tem analizi ve detay hesapları yapılacaktır.

d)Sistem analizi sonucunda, öngörülen dayanıklılık gerçekleştirilmiş olarak takviye elemanlarına ait donatı ve detay projeleri hazırlanacaktır.

e)Takviye projesinin uygulama teknik şartnamesi hazırlanacaktır.

f)Takviye projesinin keşif özeti çıkarılacaktır. kalıp,Denir,Beton,Duvar)

III.Takviye Projesinin Uygulanması Ve Denetimi

Takviye projesinin uygulanması, takviye projesi ile birlik-te verilen Uygulama Teknik Şartnamesine uygun olarak yapılacaktır.

a)Takviye Projesi sorumlu kuruluşu uygulamayı yapmıyor ise, uygulamayı yapan Mühendis Müşavirlik firmasının denetleme sorumluluğunu üstlenecektir.

b)Takviye Projesi Sorumlusu uygulamayı yapmıyor ise konu ile ilgili yeterliliği olan başka bir Mühendis-Müşavirlik firması denetim sorumluluğunu üstlenecektir.

c)Proje ve uygulamayı yapan Mühendis-Müşavirlik fir-maları ile Mühendislerin denetimi ise tüm aşamalarda İMO-YADEM (İMO-Yapı Denetim ve Danışma Merkezi) tarafından yapılacaktır.

d)İMO-YADEM onaylanmış takviye projesinin, uygulan-masının (yapımı) denetiminde, depreme karşı yapı dayanıklılığını (güvenliğini) ortadan kaldıran uygulamaları tespit ettiğinde, sorumlu mühendisler için İnşaat Mühendisleri Odası'nın (İMO) meslekten süreli men' i içeren ceza ve hukuki tüm yaptırımları uygulanacaktır. O

Yapı Denetimini Kim Denetleyecek?

Muzaffer Tunçağ
İnşaat Mühendisleri Odası
Genel Başkanı

Bakanlar Kurulu, yapı denetimiyle ilgili düzenlemeyi meslek odalarının karşı koymasına karşın kanun hükmünde kararname olarak 10 Nisan 2000 tarihli resmi gazetede yayınladı. Karamamenin amacının, "yapıda can ve mal güvenliğini sağlamak, kaynak israfına sebep olmadan plansız, kontrolsüz ve kalitesiz yapılaşmayı önlemek" olduğu belirtiliyor. Ne var ki, kamuoyunda yeterince ele alınmadan, giderek meclisten geçirilmeden çıkarılan bir yasanın ne denli etkili olacağı tartışılması gereken bir konudur. Ekonominin can damarlarından inşaat sektörünü yakından ilgilendiren karamamenin neler içerdiğini kamuoyuna tanıtmakta yarar görüyoruz:

Uzmanlık değil yetkinlik

Kararnamede ülkemiz için oldukça yeni kavramlar ve kuruluşlar yer alıyor. Uzman mühendis ve mimar kavramı bunların başında geliyor. Yıllardır gelişmiş ülkelerde, "profesyonel", "sertifikalı" ya da "kayıtlı" mühendis-mimar olarak varlığını sürdüren bu olgu, tüm uyarılarımıza karşın kararnamede "uzman" mühendis-mimar olarak yer almış. Ancak buradaki "Uzmanlık", İnşaat Mühendisleri Odası (İMO)'nun meslekteki kaliteyi artırmak amacıyla üç yıl önce mesleki kamuoyunun ve yetkililerin bilgisine sunduğu "yetkin mühendislik yasa taslağı"nda öngörülen "yetkinlik" ile özünde çok farklıdır. Bu durumluya mühendislik ve mimarlıkta gözlenen nitelik aşınmasının önü alınamayacaktır.

Ayrıca, kamu görevlileri de dahil, tüm mühendis ve mimarların meslek odasına kayıtlı olmaları zorunlu duruma getirilmeli ve ancak "yetkin" olana imza yetkisi verilmelidir ki, istenilen nitelikli yayınlanması gerçekleşsin. Çünkü mesleki yetki ve sorumluluk kişiseldir, kimseye aktarılamaz. Meslek adamı, ancak aynı düzeyde veya daha üstün bilgi sahibi başka bir meslek adamı tarafından denetlenebilir. Giderek, yalnızca Meslek Odaları, meslek adanımı mesleki bilgi, etik ve uygulama sorumluluğu açısından kademelerden ve denetleyebilir. Tüm bu nedenlerle bürokratik müdahalelerden çok, teknik yeterlik ve etik tutarlılık bel bağlayabilmemiz temel dayanaklardır.

Şunu da belirtmekte yarar var: Yetkinlik" yerine yeterliklerle de olsa kabul edilen "uzmanlığın" belgelendirilmesi işi meslek odalarına bırakılsın. Meslek odalarının titiz uygulamalarıyla bazı olumlu adımlar atılabilir. Bunun için TMMOB'a bağlı meslek odalarına çok iş düşüyor.

Yapı denetim kuruluşları

Kararnamedeki başka bir yenilik de "yapı denetim kuruluşları". Bunların da tanımı şöyle:

"Denetim hizmetlerini veren, izin belgesi ile çalışan ve yaptığı bütün denetim hizmetlerinden sorumlu, münhasıran bu işle uğraşan tüzel kişiliğe sahip mühendislik ve mimarlık kuruluşları." Bu kuruluşların "münhasıran" yani yalnızca denetim işiyle uğraşması olumlu. Ancak, bu kuruluşların yapamayacağı işlerle ilgili 17. maddede, "yapı denetim kuruluşları ve bu kuruluşların hissedarları, yöneticileri, uzman mühendis ve mimarları ile bu kişilerin eşleri ve birinci derece kan ve sıhrı hısımları; mensubu olduğu denetim kuruluşunun, denetim hizmeti verdiği işlerde, yapı müteahhidiği, proje müellifiği, şantiye şefliği faaliyetinde bulunamazlar" denilerek çelişmeye düşmektedir. (altını biz çizdik)

Bir cümle sonra ise şöyle denilmektedir: "Ayrıca yapı denetim kuruluşunun uzman mühendis ve mimarları, hiçbir şekilde yapı müteahhidiği yapamaz, şantiye şefliği görevinde bulunamazlar". Kararnamenin 4. maddesine göre, bu kuruluşların "ödenmiş sermayesinin en az % 51'inin uzman mühendis ve mimarları ait olması zorunludur".

Buradan çıkan anlam şudur: Bir sermaye şirketi olan denetim kuruluşlarının hissedarları, kendi denetledikleri işler dışında müteahhidiği yapabilir ama sermayelerinin yüzde 51'inin sahibi olan uzman mühendis ve mimarlar yapamaz.

Oysa, İMO'nun isteği, yapı denetim kuruluşlarının, bir sermaye şirketi olmaktan çıkılarak yalnızca mühendis ve mimarların sahibi olacağı ve tüm hissedarların proje hizmeti dışında, yapı müteahhidiği, emlak komisyonculuğu ve inşaat malzemesi satıcılığı gibi işlerle uğraşamayacağı. "mühendislik-mimarlık" kuruluşları olmalıdır. Çoğu ilişkileri böyle bir sınırlandırma gerektirir.

Sorumluluklara gelinece, "yapı denetim kuruluşu, yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren yapının taşıyıcı sisteminde meydana gelebilecek yapı hasarından dolayı 10 yıl, taşıyıcı olmayan kısımlardaki yapı hasarından dolayı 2 yıl süreyle" sorumlu tutulmaktadır. Bu nedenle, bu kuruluşların "mali sorumluluk sigortası yaptırması" zorunlu tutulmuştur.

Mali sorumluluk sigortası ülkemiz için yeni bir kavram. Sigortanın kriterlerini ve oranlarını Hazine Müsteşarlığı saptayacak. Bu bile işin ne denli güç olacağının bir göstergesi. Yine de, yapı denetimini sigortacılar bırakan "yapı sigortası" gibi anlamsız bir kavramdan daha gerçekçi bir noktaya geldiğini söylemek mümkün.

Yönetimler hazır mı?

Yeni kararname, merkezi ve yerel yönetimlere de değişik yapılanmalar getirmektedir. Bunların il ve ilçe düzeyinde olanları, il veya ilçe yapı denetim komisyonlarıdır. İl yapı denetim komisyonları, il bayındırlık ve iskan müdürlüğünün koordinatörlüğünde valilik, bayındırlık ve iskan müdürlüğü, merkez belediyesi, büyük şehirlerde büyük şehir belediyesi ve ilgili meslek odaları temsilcilerinden oluşmaktadır.

Nüfusu ellibinden fazla olan ilçelerde kurulacak olan ilçe denetim komisyonları ise, kaymakamlığın koordinatörlüğünde kaymakamlık, bayındırlık ve iskan müdürlüğü, ilçe belediyesi ve ilgili meslek odaları temsilcilerinden oluşmaktadır.

"Yapı denetim üst komisyonu" ise, Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının koordinatörlüğünde, Bakanlık, İçişleri Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü, Hazine Müsteşarlığı, Sigortacılık Genel Müdürlüğü, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği temsilcilerinin katılımı ile Bakanlık bünyesinde kurulacaktır.

Ayrıca, yapı denetim kuruluşlarının hizmet bedellerini ödemek amacıyla il özel idareleri ve belediyeler adına bankada "yapı denetim hesabı" açılacaktır. Yapı yaklaşık maliyetinin yüzde dördü ile seçki arasında belirlenecek hizmet bedelleri bu hesaba yatırılacak, kuruluşlara ödemeler buradan yapılacaktır.

Görüldüğü gibi, pilot il seçilen yerlerin valilik ve belediyelerinin yeni düzenlemeler yapmaları gerekmektedir. Önderinde üç ay gibi oldukça kısa bir zaman aralığı vardır. Bildiğimiz kadar kararname büyük bir çoğunluğunu hazırlıksız yakalamıştır. Oysa katılımı hem anlayışla hazırlanmış bir kararname hem meslek odalarının yasanın oluşum sürecine katkıda bulunmasını sağlar, hem de gelişmelere hazırlanılmasına olanak tanır.

Dünya bankası için değil ülkemiz için değişim

Dünya Bankasının, Marmara depremi ertesi hazırladığı "acil yeniden yapılanma" (MEER) projesi çerçevesinde, öngördüğü kredileri vermek için böyle bir yasayı beklediği biliniyor. Yasanın bu nedenle, yeterince kamuoyunda irilenmeden kanun hükmünde kararname olarak çıkarıldığını sanıyoruz. Bu da bize acı geliyor.

Diğer acı gelen bir nokta da, bazılarının bu dayatmayı görmezden gelerek, denetim işine "bir çeşit özelleştirme" gözüyle bakarak olası kayıtsız kalmasıdır. Onlara göre, bazı meslek dallarına "teknik uygulama sorumluluğu" vererek, denetimi sağlamak mümkün olacaktır. Böylece, imar yasasında yapılması gerekli iyileştirmeler yapı denetimi alanında uygulanması gereken bir birime karışmaktadır. İyi bir planlama sağlamanın ön koşulu ancak yeterli değildir. Proje ve yapı denetimini yolu bulamıyorsa sonuç yine acıklı olacaktır.

Bu nedenle, sayıları yüzü geçen mühendis-mimar milletvekillerimizin kararnamedeki eksikleri düzeltmeleri için partilerinin konuya ilişkin bir genel görüşme açmalarına önderlik etmelerini bekliyoruz. Bakanlıkta geçtiğimiz yıllarda Orta Doğu Teknik Üniversitesinden Prof. Polat Gülkan ve Prof. Haluk Sucuoğlu başkanlığında bir grup tarafından hazırlanan bir "imar yasası taslağı" vardır. Bu taslak düzeltmeler için temal alınabilir. ○

Tmmob Elektrik Mühendisleri Odası

37. Dönem Olağan Genel Kurulu

Bilişim Komisyonu Raporu

Bilişim Komisyonu olarak, Genel Kurul'a sunacağımız raporu birkaç altında toplamaya çalıştık. Bu başlıkların herbiri, zaman içinde daha derinlikli çalışmalara zemin olacaktır.

Ulusal Bilgi Güvenliği Yasa Tasarısı:

Ulusal Bilgi Güvenliği Yasa Tasarısı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden geçtiği takdirde, bilgisayar sektörüyle ilgili şimdiye kadar yapılmış en önemli yasal düzenleme olacak. Yasa tasarısının en kritik yanı, bilişim ve haberleşme araçlarında gözetimi ve denetimi yasallaştırmasında yatıyor. Hali hazırda yasadışı olarak uygulanmakta olan denetleme ve dinleme işlemleri, bu tasarıyla yasalaştığı takdirde yasal olarak yapılmayacak. Yasa tasarısı Orwell'in 1984'ünde tanımladığı "Big Brother"ı (Büyük Birader) yasal olarak kısımlaştırıyor. Tasarının şu anki haline, bu konuda liberal görüşleri olan, hatta devletin bilgi akışı üzerinde denetimi olması gerektiğini savunanlar bile karşı çıkıyor. Açıkçası, tasarının sonucu bizi gözetim toplumuna doğru bir adım daha yaklaştıracaktır. Ulusal Bilgi Güvenliği Yasa Tasarısı'nın detaylarına değil amacına karşı çıkmak gerekiyor.

Elektrik Mühendisleri Odası, mevcut yasa tasarısını hukuki olarak da inceleyerek üyeleri bilgilendirmek ve kamuoyu yaratmak için acil bir çalışmaya başlatılmıştır.

Bilgisayar Kampanyaları ve Bilgisayarlaşma:

Bilgi teknolojilerinin dünyada ve Türkiye'de çeşitli alanlardaki kullanımıyla ilgili çalışmalar yapılmalıdır. En yeni teknolojiyi yakalama ve takip etme adına Türkiye bir bilgisayar çöplüğüne döndürülmektedir. Kullanımdaki bilgisayarlar en fazla iki yıl içinde demode olmakta, kullanılmaz hale gelmektedir. Bu bilgisayar teknolojilerinin bilinçli politikasıdır. Bu tür bir bilgisayar tüketimine karşı kamuoyu oluşturulmalıdır.

Ayrıca bilgisayarlaşma adı altında özellikle bilgisayar destekli eğitim için devlet tarafından büyük yazılım ve donanım ihaleleri çıkarmakta, ancak bütün inisiyatif büyük bilgisayar firmalarına terk edilmektedir. Bu tip büyük yazılım ve donanım ihaleleri takip edilmedi, kamuoyu bilgilendirilmedi, gerektiğinde bunlara karşı tavır alınmalıdır.

Son günlerde iyice yoğunlaşan "her eve bilgisayar", "her öğrenciyi bilgisayar" gibi bir takım kampanyalar bilgisayar teknolojilerine para kazandırmak amacıyla yöneliktir. Bu şekilde alınan bilgisayarlar evlerde günün büyük bölümünde atıl duruma bırakılmaktadır. "Her eve bilgisayar" çıkışlarına alternatif olarak "herkes bilgisayar kullanabilsin" politikası geliştirilmelidir. Bunun için, halk kütüphaneleri gibi, merkezi yerlerde kurulacak ve toplumun tüm kesimlerine açık, ücretsiz bilgisayar kullanım merkezleri kurulmalıdır.

Patent ve Lisans Hakları:

Bilgi tüm insanlığın ortak malıdır, öyle olmalıdır. Onbinlerce yıllık insanlık tarihinin ürünü olan bilginin bugün tekellerin malı haline getirilmesine, bilginin metalaştırılmasına engel olunmalıdır. Bu anlamda bilgi üzerindeki mülkiyetin temel dayanağı olan bütün patent haklarının iptal edilmesi yönünde çalışma yapılmalıdır.

Yazılım lisansları sadece ticari kurumlar arasında geçerli olmalı, ticari bir ilişki olarak görülmelidir. Ticari amaç gütmeyen kurum, kuruluş ve kişilerin lisans ücreti ödeme yükümlülüğü olmamalıdır.

Bilgisayar yazılımları fikir ve sanat eserleri kanununa tabidir. Ancak diğer sanat ve fikir eserlerinde olduğu gibi yazılım ürünleri onu üreten emekçilere değil, şirketlere aittir. Yazılım ürünleri üzerindeki her türlü tasarruf hakkı onu üreten emekçilerin olmalıdır. Yazılımlarda onu üreten kişilerin isimleri mutlaka bulunmalıdır.

İnternet Politikaları:

Bilgi toplumunun kanıtlarından biri olarak gösterilen İnternet bugün henüz gelişme aşamasındadır. Ancak, böyle bir teknolojik gelişme gerçekten de iletişimde büyük olanaklar sağlayabilir. İnternet, temel olarak -teknolojik düzeyi dışında- diğer basın yayın araçlarından farkıdır. Bu yüzden tüm dünyada İnternet üzerinde sansür uygulamaları için çalışmalar başlamıştır. ABD, Almanya, İngiltere, Çin, Yeni Zelanda gibi ülkeler bu konuda şimdiden adımlar atmış durumdur. Türkiye'de de benzer çalışmalar bulunmaktadır.

İnternet üzerinde sansür uygulamak için başlatılmış her türlü uygulamanın durdurulması için mücadele edilmelidir.

İnternet ticari amaçlar için değil, toplumsal bir iletişim aracı olarak kullanılırsa insanlığın gelişimine katkıda bulunabilir. Bugün aptal kutusu olarak nitelenen televizyonun kaderine benzer şekilde İnternet'in bir aptallar ağı haline dönüşmesi uzak bir olasılık değildir.

İnternet'in tekellerin egemenliğinden kurtarılması ve İnternet erişiminin ücretsiz hale getirilmesi ve bir kamu hizmeti olması yönünde çalışılmalıdır.

Bilgisayar Sektörü Çalışanlarının Sorunları:

Bugün bilişim sektörü emekçileri yoğun bir çalışma temposu ile karşı karşıya bırakılmakta, çoğu zaman 12 saati bulan günlük çalışma saatleri sayılmaktadır. İşçi sınıfının çok uzun zaman önce elde ettiği 8 saatlik işgünü hakkı bilişim sektörü emekçileri için uzak bir geçmişin anısı haline gelmiştir.

Bilişim sektöründe proje bazlı ve bir işin belli bir sürede bitirilmesi emeliyle yürütülen üretim biçim terk edilmeli ve 8 saatlik işgünü uygulamasına geçerlilik kazandırılmalıdır.

Bugün bütün çalışma süresini bilgisayar başında geçiren emekçi sayısında büyük bir artış vardır.

Ancak bu emekçilerin karşı karşıya olduğu sorunlar ve meslek hastalıkları ile ilgili hiç bir çalışma yapılmamıştır.

Bilişim sektöründeki meslek hastalıkları konusunda kapsamlı bir çalışma yapılmalı ve bilgisayar başında çalışmaktan kaynaklanan tüm hastalıkların ve rahatsızlıkların giderlerinin ilgili patron tarafından karşılanması yönünde çalışma yapılmalıdır.

Bilgisayar sektörü işkolu olarak büro ve hizmet işkoluna dahildir. Bu işkolundaki sendikalar bilgisayar emekçilerinin sorunları ile ilgili hiçbir çalışma yapmadıkları gibi, bu sektöre hala uzak durmaktadırlar. Bu sektördeki sendikalaşmanın ve örgütlenmenin önünde bir engel durumundadır. Bu sektörün yapısı ve sorunları dahil olduğu büro ve hizmet işkolunun genel yapısından ve sorunlarından önemli farklılıklar göstermektedir. Bu sorunların aşılması için bilgisayar sektörünün ayrı bir işkolu olarak tanımlanması gerekir. Elektrik Mühendisleri Odası'na düşen görev, sektörün işkolu olarak tanımlanması yönünde çaba göstermek olmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası, bilgisayar işkolunun oluşturulması için gerekli çalışmaları başlatmalıdır.

Kamu Projeleri:

Bilişim teknolojileri, amacına uygun olarak kullanıldıkları takdirde, bilginin dağıtımını ve bilgiye ulaşımı oldukça kolaylaştırabilir. Ancak bu olanak bugün burjuvazi tarafından insanların işlemek ve izlemek için kullanılmaktadır. Bu yüzden nüfus kayıtlarının, seçmen kayıtlarının, ikamet kayıtlarının bilgisayar ortamına geçirilmesi projeleri "gözetim, izleme, fişleme" amacından uzaklaştırılmalı, bu çalışmalar kamu denetimine açılmalıdır. Meslek Odaları, üniversiteler bu denetimden takipsiz olmalı, bu konuda kamuoyu oluşturmak için gerekli çalışmaları yapmalıdırlar.

İdeolojik Mücadele:

Bilişim alanındaki ideolojik mücadelenin EMO'numuz izleyeceği politika ve kamuoyu oluşturma çalışmalarında önemli bir yeri olmalıdır. Bilişim alanındaki sermaye merkezli ideolojik saldırı bir dizi kelime ve tanımla kendisini somut olarak ortaya koymaktadır. Özellikle "bilgi toplumu", "bilişim toplumu" gibi söylemler emekçiler üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Bu söylemler emekçilere bir yandan sahte cennet vaatlerinde bulunmakta, diğer yandan bilgi teknolojileri konusunda mistik bir hava yaratmaktadır. Bugün "bilgi toplumu"nda değil, hala sınıflı toplumlarda yaşamaktayız.

"Bilgi toplumu" gibi söylemlere karşı etkili ve ciddi bir kampanya yürütülmelidir. Bilişim alanına emekçilerden yana bir perspektifle bakmayan her türlü yaklaşımdan imtina edilmelidir. ○

10. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi ve Fuarı 24-28 Mayıs 2000 - İstanbul - Türkiye

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası, metalurji ve malzeme mühendisliği alanında çalışan bilim adamları ve mühendisler arasında iletişim sağlama çabalarını, 10. Uluslararası Metalurji ve Malzeme Kongresi'ni gerçekleştirerek başarı ile sürdürdü.

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası tarafından geleneksel olarak düzenlenen 1975 yılında gerçekleştirilen ilkinden bugüne kapsamı, kalite ve katılım yönünden sürekli gelişme gösteren Metalurji ve Malzeme Kongreleri kendi alanlarında en büyük ve en kapsamlı etkinlikler olarak sayılabilmektedir. Bu kongreler Metalurji sektörünü biraraya getirmenin yanı sıra geniş bir yelpazede son bilimsel ve teknolojik gelişmelerin geniş bir tabana aktarımını sağlayan önemli bir platform işlevi görmektedirler.

"Metalurji-Malzeme 2000" adı altında uluslararası bir fuar ile birlikte düzenlenen bu kongrede üniversiteler, araştırma kuruluşları ve sanayi kuruluşlarından gelen ve Metalurji ve Malzeme ile ilgili bütün alanı kapsayan 260 bildiri sunulmuştur.

Kongremize Katılan Ülkeler: ABD, Avusturya, Avustralya, Beyaz Rusya, Bulgaristan, Cezayir, Çek Cumhuriyeti, Gürcistan, Almanya, Hindistan, İngiltere, İtalya, macaristan, Nijerya, Norveç, Özbekistan, Pakistan, Polonya, Romanya, Rusya, Slovak Cumhuriyeti, Sudan, Türkiye, Ukrayna, Yugoslavya.

Kongremizin Konu Başlıkları: Demir-Çelik, Demir-çisi metalurjisi, Döküm, Isıl İşlem, Yüzey İşlemleri, Toz Metalurjisi, Kompozit Malzemeler, Seramik Malzemeler ve Cam, Refrakter Malzemeler, Korozyon, Aşınma, Malzeme Karakterizasyonu, Kalite Yönetimi, Metalurji ve Çevre, Kaynak Teknolojisi, Tahriratsız Muayene, Bilgisayar Uygulamaları.

10. Uluslararası Metalurji - Malzeme 2000 Kongresi yanı sıra Klas fuarcılık co-organizatörlüğünde, CNR fuarcılık organizasyonu ile "Metalurji-Malzeme 2000 Fuarı" gerçekleştirilmiştir.

5000 m2 brüt, 2000 m2 net alanda gerçekleştirilen uluslararası fuara, Metalurji sektörünün geniş yelpazesi içinde olan, 11'i yabancı 89 firma katılmıştır.

9.suna kadar fuarı beraberce yapagelmiş SADA LTD. Kendi yolunda tek başına davranarak Oda'dan ayrı olarak Ankiros-Annofer fuarını 1999 yılında yapmıştır.

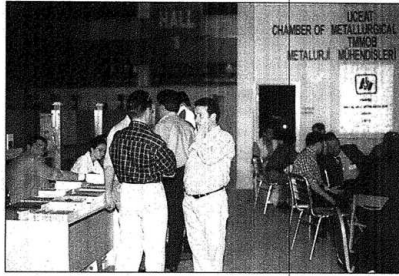
Tek bir fuardan iki ayrı; a-Döküm fuarı (Ankiros-Annofer fuarı) b-Metalurji-

Malzeme 2000 (Metalurji Sektör Fuarı) fuar çıkması ve 1999-2000 yılı başının Türkiye ve dolayısı ile firmalar açısından kriz yılı olması fuarımıza katılan firma sayısını düşürmüştür.

Sevinilecek taraf fuarın tüm sektörü temsil eden firmalarca oluşturulması ve ziyaretçi profilini birebir için içinde olan yönetici, mühendis ve idari elemanlardan oluşmasıdır. Ayrıca gelecekte metalurji sektörünü sırtlayacak olan mühendislik öğrencilerinin fuara yoğun ilgi göstermesi sevinilecek diğer bir faktör olmuştur.

Ağırlıklı olarak, fuara katılan firmalar ziyaretçi profiline memnun kalmıştır.

Dileğimiz sektörümüzün nirengi noktalarından biri olan "Metalurji-Malzeme" kongre ve fuarının gelecek organizasyonlarında daha da büyüterek, sektör içerisindeki her firmaya ve her ziyaretçiye istediğini bulabilme olanağını tanımasıdır. ○

Gözlerini kapat yavaşça, Kızkulesi'ne iyice bak

Çağdaş Karaçav / İnş. Müh. Öğrencisi

28 mart 2000

Dokun ellerine toprağa, gözlerini kapat yavaşça, hissediyorsun değil mi? Söyle bana gördüklerini; ellerinin altında eski bir tiyatro var...

Şarkılar duyuyorsun, çocuk çıkışları kulaklarında; bilince iyi önceden bir rüzgar esiyor, yanaklarına kokusu taşıyor Anadolu toprakları yüzüyların... Deniz masallarını sanyor göğsüne; toprak şiirlerini... Kucaklamak istiyorum toprağı denizi ve bağırarak istiyorsun güçsüz kalana kadar şiirlerini, masallarını Anadolu'nun...

Görmediğim kentleri sevdim ben, hiç izlememiş tiyatrolar... Hiç bilmediğim savaşlara ağladı gözlerim, yakılan şehirlere, terk edilen köylere...

İstanbul diye bir yer vardı, bir tarih kitabının siyah-beyaz sayfalarında. "Eski İstanbul'dan bir görüntü" yazılıydı resmin altında. Ortaokul yıllarımda o zamanlar ve büyüklü bir İstanbul resmine takılmıştı gözlerim...

"Çok güzel bir şehir olmalı" diye düşündürdüm hep; birçok kez rüyalarımdaydım. Ve ancak üniversite kaydını yaptırmak için geldiğim bu şehrin, rüyalarımın güzel olacağına daha önce inanamazdım herhalde...

Kadıköy'de kafamı kaldırdım, taşıyıcı baktım. Etrafıma baktım. Burası, işte burası yaşamış bir şehir. Minareler, saraylar, kuleler vardı bu şehirde, Boğaz varı sayıne doyum olmayan... Vapurla

Kadıköy'den Kabataş'a geçişimi, Topkapı Sarayı'nı ilk görüşümü unutabilir miyim?

Hafızamı biraz zorlayınca hatırlıyorum o günü. Lisedeydim; son sınıfta; gazetede ki haberi okuduğumda. Kahvaltı yapıyorduk.

Mutfakta sabah güneşi var; restoran olacaktı...

Lise son sınıfım ve bir bahar sabahıydı. Evimizde ailemle birlikte yaptığım tadına doyum olmaz son kahvaltılardan biriydi. Gazeteyi kaldırıp fırlattığı, hiç de iyi olmayan bazı şeyler söylediğini, babamla bu konu üzerinde konuşmamızı yaklaşık dört yıl geçtiği halde iyi hatırlıyorum. Hiç görmediğim Kızkulesi'ne tevazü edileceği haberi iyice acıttı içimi o sabah, hatırlıyorum...

Kabataş'ta indik vapurdan. Oysa Beşiktaş'a gitmem gerekiyordu. Bu yanlışlığı İstanbul' daki ilk günümde bağışlıyorum. Kabataş'tan Beşiktaş'a yürürken Osmanlı ve Bizans yapıları beni o kadar

etkiledi ki, bunlara bakarken yürüyor muydum, uçuyor muydum, bilemiyorum. Daha o sabah geliştim İstanbul'a, ve bu güzel şehrin büyüğü, yol yorgunluğuyla bir çocukla oynar gibi oynuyordum...

İşte orada, biraz uzakta ama tam karşımda... Kızkulesi... Kafamı şöyle bir sağa çevirmem yetmişti onu görmeye, bu kadar kolaydı... Denizin ortasında, yalnız, işte o; resimlerde güneşin batışıyla arkadaş Kızkulesi karşımda... Üsküdar kıyılarında onu daha yakından nasıl görebilirim diyerek yürüdüğümden, her Beşiktaş Kadıköy vapur yolculuğunda gölümsediğim o yalnız Kızkulesi karşımda...

İlk kimden duyduğum Kızkulesi'nine efsanesini? Diken diken olmuş muydu tüylerim?

Anımsamak için yorulacak kadar eski değil; bir süre önce yine bir yolculuk sonrası İstanbul'dayım. Köprüye ulaşmak için Üsküdar'dan geçeceğiz. Kardeşim olsaydı yandında, İstanbul'u bilmez; "Biraz ileride Kızkulesi var" derdim. "Burası İstanbul" derdim ona. "Ve işte iyi bak, eski duvarlarıyla karşımda Kızkulesi, sadeliği, yalnızlığı, anlarıyla, bütün esrarengizliğiyle." Bunları derken hayretler içinde gördüğüm nasıl olmuş da büyümüş, neler olmuş da böyle olmuş Kızkulesi'ni, çaresizce izledim...

Gözlerini kapat yavaşça, hissettiğini söyle bana eski İstanbul'u... Boğaz'ın iki tarafında rengi bir sürü ağaçlar, sandallar kaplamış bütün denizi... Kızkulesi'ne yuzyıyır birileri, iyice bak onlara, yoksa sen de var mısın içlerinde? Kim demiş Ara Güler'in eski İstanbul'bu hayal ürünü diyeil... ○

Mimari Stajda Rotasyon

Mimarlık mesleği eğitim sürecinde ve sonrası uygulamalarda izlenen yanlış tutumlar, hazırlanan yasa tasarılarında Mimarın yetki ve sorumluluklarının kısıtlanması yoluyla önlenmeye çalışılmaktadır. Oysa ki; bu çalışmada tüm yanlışlıkların başlangıcı olan eğitim sürecinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi fikrinden yola çıkılarak aslında mimarlık eğitiminin sorgulanması anlamına da gelen bir dizi çözüm programı oluşturulmuştur.

Okullarımızda mevcut bulunan staj sistemleri gerek süreleri gerekse işleyiş bakımından yetersizdir ve geliştirilmesi gerekmektedir. Burada amaç; eğitim programları çerçevesinde teorik ve uygulamalı disiplinlerde edinilen beşeriyet projeleri, planlama ve tasarım büroları, sanayi ve endüstri üretim merkezlerinde ve imalathevde uygulama alanına yöneltilmesi, mezunları sonrası meslek hayatında aktif olarak çalışmaları muhtemel boşluk ve uyumsuzlukları önleyici olmak üzere öğrencileri meslek hayatına pratik bilgilerle donatarak hazırlamaktır.

Mimari Stajda Rotasyonun İşleyişi

1. 4 yıllık mimarlık eğitimi sürecinin ilk yılından itibaren, öğrencinin okulda aldığı teorik bilgileri, pratik uygulamalarla kalıcılığını sağlaması için öğrenci ve meslek odaları, üniversite, enstitü, vakıf, yapı firmaları, bürolar, vb. Kurumlarla ilişki kurulması.

-Çeşitli proje hizmetleri veren bürolarla bağlantı kurularak öğrencilerin çeşitli proje çalışmalarını sağlaması (etüd,avan proje, uygulama,restorasyon ve kentsel tasarım projeleri, şehir planlama çalışmaları ve maket, perspektif gibi mimar anlatım çalışmaları...)

- Öğrencinin eğitim sürecinde yapı ile ilgili herhangi bir alanda danışmanlık esliğinde uygulamada yer almasının sağlanması. Örn: Seçilen pilot bölgelerde küçük uygulama alanlarının kış aylarında projelendirilmesi, yazın uygulanması.(ODTÜ staj sistemi)

- Her öğrencinin, daha sonra CV'sine ekleyebileceği bir çalışma dosyası hazırlanması ve bu dosyada çalışmalarını tek tek belirtmesi.

- Çeşitli yapı firmalarıyla üniversiteler ve odalar arasında ilişkiler kurularak, öğrencinin malzeme bilgilerinin artırılması ve kullanım detaylarıyla ilgili bilgilendirilmesi.

- Atölyelerde usta-çırak ilişkisi gibi el sanatları ağırlıklı çalışmalara öğrencileri yönlendirerek çeşitli üretim süreçlerinde bulunmalarını sağlayarak üretim süreci ve sonrası detay bilgilerin edinilmesini sağlaması. Örn: Aşpaş atölyesi, ferforje atölyesi vb.

- Zanaat olarak adlandırılan bu tür işlerde mimarlık öğrencilerinin yer alması, usta-çırak ilişkisiyle bu çalışmaların yaygınlaştırılması ve sürekliliğinin sağlanması mümkündür.

- Tüm bu çalışmalar öğrenciye verilecek sertifikla ile de belgelenmiş olacağından yukarıda bahsedilen staj dosyası için de bir ürün olacaktır.

2. Mimarlar Odası tarafından, öğrencilere danışmanlık yapacak danışman mimarların tespit edilmesi.

- Eğitim sürecinde danışmanlık yapacak mimarların belirlenerek öğrencinin eğitim ve staj süreçlerinde karşılaşılabileceği zorlukları yenmesi konusunda yardım görebileceği bir

'danışman'a sahip olmasının sağlanması.

3. Her danışman mimara 10-15 kişilik öğrenci grubunun sorumluluğunun verilmesi.

4. Üniversiteler, staj komisyonları, Mimarlar Odası ve danışman mimarlar arasındaki ilişkilerin kurulması, tamamlanması.

- Mimarlar Odası bünyesinde sürekliliği sağlanacak bir eğitim komisyonu oda yönetiminden ve akademik ortamdaki gelen kişilerden oluşturulması, bu komisyonların şubelere de yaygınlaştırılması, bilgi ve görüş alış-verişini bu yolla sağlanması.

5. Stajer öğrencilerin, belirlenen staj yerlerinde çalışmaya başlarken üniversite staj komiteleri ve danışman mimarlarla iletişime geçmesi ve danışman mimarların öğrenciye staj sürecinde karşılaştığı zorlukların üstesinden gelmede yardımcı bulunması.

- Öğrencilerin staj sürelerinde sigortalılabilmeleri için yöntem geliştirmek. Sigorta bedellerinin ödemesi konusunda üniversitelerle işbirliği yapmak ya da çalışan büro ve şantiyelerde sorunların çözümünü sağlamak

6. İşleyiş bakımından problem olmaması için danışman mimarlar danışmanı oldukları grup elemanlarını kendi işyerlerinde çalıştırmayacaktır.

7. Öğrenci, eğitim sürecindeki aşamalara göre çeşitli alanlarda staj yaparak çok çeşitli alanlarda çalışma esnekliğine ve kolaylığına sahip olacaktır.

- Öğrencilerin birden fazla büro ya da şantiyede çalışma esnekliğini sağlanarak yatay geçişlerin sağlanabilmesi, kişinin tercih yapma özgürlüğüne sahip olduğu bağimsız bir çalışma ortamı olacaktır.

8. Odalar, üniversite staj komisyonları ve danışman mimarlar arasında belli aralıklarla yapılacak toplantılar sayesinde öğrencinin staj süreci izlemek ve ortaya çıkacak olan aksaklıklar giderilecektir.

9. Tüm bu çalışmalar sonucu ortaya çıkan ürünlerin mesleki, bilimsel, kültürel, sanatsal vb. Etkinlikler yoluyla değerlendirilmesi.

Derleyen: Esin Köymen (Mimar)

Mimari Stajda Rotasyon

Mimari Stajda Rotasyon'la, "Mimarlık Eğitimi Sürecinde" var olan olanakların daha verimli bir biçimde yeniden değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu konuda mevcut yasa ve yönetmeliklerde temel ya da ek değişiklikler talep etmeksizin; Oda, Üyeler, Mimarlık Fakülteleri, Öğrenciler, Mimarlık Vakfı Enstitüsü, Yapı Sektörü'nün yeni bir anlayış çerçevesinde bir araya gelmesinin ilk adımları atılmıştır.

"Mimarlık Eğitim Sürecinin Öznesi" olan Öğrenciye doğrudan sunulabilecek her türlü katkı; nitelik ve nicelik açısından eğitim sürecinin geliştirilmesi anlamına geleceği düşünülmektedir.

Bu nedenlerle Odamız, bu alanda farklı bir örgütlenme biçimi önerisiyle birlikte M.S.Rotasyon çalışmalarını başlatmış bulunmaktadır.

İlk olarak Şube bünyesinde oluşturulup olgunlaştırılan ve bir yıla yakın bir süredir de hazırlanıyor devam eden** M.S.Rotasyon çalışması; Mimarlık Fakültelerimizde sunulmuş; katkı ve katılımları beklenmiş ve olumlu yanıt almıştır.

Oluşturulan M.S.Rotasyon Kurulu 3 hazirlik ve değerlendirme toplantısı yapmış, geliştirilen haliyle birlikte bu konunun okullarda öğrenciler tarafından da test edilmesi için; Mimarlık Fakültelerimiz'in 3'ünde peşpeşe 3 öğrenci forumu gerçekleştirmiştir.

M.S.Rotasyon Kurulu'nca bundan sonra, Mimarlar Odası*, Mimarlık Fakülteleri Staj Komisyonu Temsilcileri, Mimarlık Vakfı Enstitüsü Temsilcileri, M.S.R. Öğrenci Koordinasyonu'nun*** katılımıyla yapılması prensip olarak kabul görülmüştür.

İşleyiş ilgili olarak şu an süren hazırlıklarla ilgili olarak da...

M.S.Rotasyon çalışması, bir öğrencinin mimarlık eğitimine başlaması ile mezun olduğu tarih arasındaki süreci kapsar. İlk adımda Şubemiz'in hantalında bulunan 3 Mimarlık Fakültemiz temel yapılabilmek anlamına olarak gele alınmasına karşın; bu çalışmaya aynı alanda bulunan ve istediği takdirde diğer mimarlık fakültelerinin öğrencileri de katılabilirlerdir.

Temel olarak "tek bir yapı modelinin" çoğaltılması şeklinde tüm mimarlık öğrencilerinin kapsaması hedeflenen M.S.Rotasyon uygulaması; öğrencilerin Danışman Mimarlarıyla birlikte "Sorum Çözme Grupları****" olarak örgütlen-

Mimarlıkta staj rotasyonu çalışmaları Mimarlar Odası, üniversiteler, Mimarlık Vakfı, Enstitü, yapı malzemeleri firmaları vb. Aracıları ile yapılabilir. Katılımın daha etkili ve sağlıklı olabilmesini sağlamak için küçük organizasyonlarla işe başlamak daha olumlu sonuçlar verecektir.

Aslında Galata Grubu bu alanda model teşkil edebilecek bir yol çizmiştir. Çalışma alanı olarak başlangıçta eski eserler ele alınmış ancak staj alanı olarak sağlıklı ve etkili çalışmalar yapılmıştır. Ürünleri ortadadır ve tümüyle öğrenci çalışmalarıdır. Bu açıdan; başlangıçta imkansız görünen pekçok başarılmıştır. ○

mesileye çalışmaya başlarlar.

Grup içerisinde "durum tespiti" ile ortaya çıkan "birey ve grup ihtiyaç programı"; öncelik durumuna göre çözümleri gereken sorunlar sıralanması kendi çalışma programı haline alır.

Böylece grup içerisinde geliştirilecek çözümlerle "elenen sorunlar" dışında kalanlar; genel bir sorun alanı olarak M.S.Rotasyon Çalışmasının genel programı oluşturur.

Sorunların çözümünde yararlanılacak temel kaynaklar:

a) Staj Büroları

b) Staj Şantiyeleri

c) Yapı Malzemeleri Firmaları'nın sunuşları (MSR Kurulu'nun belirleyeceği talepler doğrultusunda)

d) Yapı Malzemeleri Firmaları'nın eğitim sürecinin geliştirilmesi anlamına geleceği düşünülmektedir.

e) Yapı Malzemeleri Firmaları'nın Fikir Projesi Yarışmaları (MSR Kurulu'nun belirleyeceği talepler doğrultusunda)

f) Galata Grubu pratik çalışma alanları (Yaz ve güz dönemi programları)

g) Mimarlık Vakfı Enstitüsü (araştırma projelerine katılmı olanakları ve burslar)

h) Uluslararası öğrenci değişim programları (Akdeniz Mimarlar Birliği - UMAR, vd.)

Dipnotlar:

* (EKA - MBÇK ve GALATA GRUBU-MBÇK vd. Komiteleriyle birlikte...)

** Deprem nedeniyle verilse ara hariç **2 İTÜ öğrencisi + 2 MSU öğrencisi + 2 YTÜ öğrencisi

*** Oda'nın önerdiği Danışman Mimarlar birlikte çalışacak 12 kişilik bir öğrenci grubu şöyle oluşur:

İTÜ Öğrencileri: 1. Sınıfın 1 kişi, 2. Sınıfın 1 kişi, 3. Sınıfın 1 kişi, 4. Sınıfın 1 kişi

YTÜ Öğrencileri: 1. Sınıfın 1 kişi, 2. Sınıfın 1 kişi, 3. Sınıfın 1 kişi, 4. Sınıfın 1 kişi

MSU Öğrencileri: 1. Sınıfın 1 kişi, 2. Sınıfın 1 kişi, 3. Sınıfın 1 kişi, 4. Sınıfın 1 kişi

+ Varsa diğer okul öğrencileri: ...

Şu an bu grupların MSR Öğrenci Koordinasyonu yapılmıyola oluşturulması beklenmektedir.

Kendi gayretleriyle 4 kişilik okul gruplarını oluşturabilen öğrenciler, bunu MSR Öğrenci Koordinasyonu'na ileterek katkıda bulunabilmektedirler.

Metin Karadağ

TMMOB Genel Kurulu Yapıldı

TMMOB Genel Kurulu 2-3 Haziran'da Ankara'da yapıldı. 4 Haziran'da yapılan seçimlerle yeni yönetim kurulu, onur kurulu ve denetçi üyeler seçilecek iki yıllık yeni bir döneme başlandı.

İlk gün çok sayıda konuşun katıldığı toplantı büyük bir katılımla ve coşkuyla başladı. Açılış konuşmasında TMMOB'nin mücadele geleneğine bağlı olarak içinde bulunulan sürecin nasıl kavrandığı, dünya kapitalizminin küreselleşme politikalarının ülkemize yansımaları ve denetçi üyeler üzerinde duruldu. 1998-2000 yılları arasında iktidar olan çeşitli hükümetlerin kapitalizmin bu küresel araç ve kurumlarının baskısı ve etkisi ile küresel UYUM programlarını hayata geçirdikleri, Türkiye'ye dayatılan direktifleri harfiyen uyguladıkları haktan yana bir çıkış aramadıkları vurgulandı. Ülkede büyük bir deprem yaşanmışken ve enkaz altında insanlar yardım beklerken toplumun büyük bir bölümünün karşı çıktığı sosyal güvenlik yasasının onaylandığı, çete mensuplarını kayıran bir af yasasının meclisten

aynı günlerde geçtiği ortaya kondu. Dünyadaki dengelerden de söz edilen konuşmada Avrupa Birliği ve bağlantılı sorunlara girildi ve TMMOB açısından öngörülen sürecin yalnız malların değil hizmetlerin de serbest dolaşımını içerdığını, yabancu uyruklu mühendis-mimar sorunu üzerine acil bir gündem oluşturmak gerektiği bildirildi.

Gündemin diğer bir maddesi çalışma raporunun özetlenerek sunumu idi. İki yıl boyunca TMMOB'nin yaptığı çalışmaların başlıklarına değinilen konuşmadan sonra çalışma programı üzerine görüş ve eleştirilerin yapıldığı bölüme geçildi. İlk gün konuşmacıları genel olarak TMMOB mücadelesinin ne olması gerektiği üzerinde durdular. Burada TMMOB'nin devrimci mücadele geleneğinin sürdürülmesi iddiası ve isteği dile getirildi.

Genel Kurul süreci öncesi bilindiği gibi 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkında KHK çıkmıştı ve örgütümüzde çeşitli boyutlarıyla tartışılmaktaydı. Genel kuruldaki tartışmalarında büyük çoğunluğun öznesi bu KHK idi. Odalara dayatılan ve

bir özelleşme operasyonu olan KHK karşısında farklı tavırların alınmasının birlikteliği zayıflattığı üzerinde önemle duruldu. KHK ye karşı alınan tavırlar üzerinden göndermeler yapılan tartışmalarda, böylesi önemli bir konuda TMMOB'nin tepkiyi tabana yayamadığı, örgüte maledemediği bildirildi.

İkinci günde kurulan 'önümüzdeki dönem çalışmaya esasları' komisyonu 23 maddelik önerisi genel kurulda tartışılmaya başlandı. Aykırı öneri maddelerinden başlatılan tartışma, komisyon hazırlığının çok kapsamlı konulara değinmesi ve bazı maddelerin 'mühendislik-mimarlık kurultayı' çerçevesinde olduğu, düzenlenecek bir kurultayda ele alınması gerektiği nedenleriyle komisyon maddeleri tamamlanmadan, tümünün yönetim kurulunun bilgisine sunulması önerisiyle kabul edildiği görüldü.

Tüzük komisyonunun hazırladığı değişiklikler genel kurulda gece geç saatlere kadar devam etti. Yeterli oyu olan tüzük değişiklik maddeleri kabul edildi. TMMOB sonuç bildirisi ile kapanan genel kurulda, mühendis ve mimarların 'yükrelerindeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin sökülüp atamayacağını bilinci içinde, bilimi ve teknoloji emperyalizmin ve sömürölenlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her güçlendirecek sürdürme yolunda inancın ve kararlı' oldukları bir kere daha vurgulandı. ○

Mühendislik Mimarlık Kurultayı 28-29 Nisan'da Gerçekleştirildi

28-29 Nisan 2000 tarihlerinde Ankara'da DSİ salonunda yapılan Mühendislik Mimarlık Kurultayı'nda örgütümüzün güncel sorunları ve acil gün-

yeterli olgunlukta bir tartışmanın yürütüldüğünü, tabanın konu hakkında görüşünün alınmadığını ve genç mühendis mimarların kurultay delegasyonunda yeterince temsil edilmediğini belirterek, "Kurultayda karar alınmamasını, yalnızca tartışmaların yapılmasını, bu tartışmaları ve kurultay karar tasarımlarını içeren metinlerin örgüte dağıtılmasını, daha sonra ikinci ve daha katılımlı bir kurultay düzenlenmesini" içeren bir önerge verdiler. Kabul edilen bu önergeden sonra kurultay, tüm başlıklar altında görüşlerin açıklandığı ve tartışıldığı bir ortam olarak işlev gördü.

Kurultayın birinci günü, gerek 595 sayılı KHK, gerekse de gündemdeki diğer başlıklar hakkında TMMOB yönetiminin görüşme talebini kabul etmeyen Başbakanlık'a siyah çelenk bırakma yürüyüşü yapıldı. Yaklaşık 400 kişilik kurultay delegasyonunun katıldığı yürüyüş korteji Başbakanlık'a gelmeden polisler tarafından durduruldu. Burada TMMOB Başkanı Yavuz Önen tarafından okunan basın açıklamasının ardından kortej yeniden kurultayın yapıldığı DSİ salonuna dönerek çalışmalarına devam etti. ○

demler tartışıldı.

Kurultay'a sunulan karar tasarımları çerçevesinde gelişen tartışmalarla pekçok soruna ilişkin TMMOB'de ortaya çıkan farklı görüşler dile getirildi.

Kurultayda Ele Alınan Başlıklar: Mühendislik ve Mimarlık Tanımları, Mühendislik ve Mimarlık Eğitimi, Mesleki Yeterlilik-Mesleki Yetkinlik, Mesleki Denetim, Ürün ve Hizmet Akreditasyonu ve Belgelendirme, Örgüt Birimlerinin Hizmet Üretimi, Üyelerin Ekonomik Hakları, Disiplinler Arası Çalışma, Mesleki Davranış İlkeleri, Diş ilişkiler, Örgüt Misyonu.

Bir grup delege, TMMOB için son derece önemli olan bu başlıklar hakkında yerelliklerde ve birimlerde

Küresel Eylemlerde Yeni Hedef 26 Eylül 2000

Kapitalizmin küresel saldırılarına karşı uluslararası eylemler sürüyor. 30 Kasım 1999'da ABD'nin Seattle kentinde düzenlenen WTO (Dünya Ticaret Örgütü) toplantısının yoğun protestoları nedeniyle sonuçlandırılmaması dünya gündeminde geniş yer almıştı. 16-17 Nisan 2000 tarihinde de Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası (DB) bahar toplantıları protesto edildi. Daha sonra 1 Mayıs 2000 küresel direniş günü olarak tüm ülkelerde yoğun katılımıyla kutlandı. Küresel eylemlerde yeni hedef 26 Eylül 2000. Prag'da düzenlenecek olan "IMF ve DB'nin 55'inci Yıllık Toplantıları" hedef olarak seçildi.

Dünyadaki küresel kapitalizm karşıtı gruplar 26 Eylül sürecine ilişkin bir deklarasyon yayınladılar. Bu deklarasyonun bazı bölümleri şöyle:

"Küçük bir azınlığın kari için insanlar, toplumların ve çevrenin sömürüsüne dayalı kapitalist sistemin, yaşamakta olan sosyal ve çevresel sıkıntılarının temel nedeni olduğunu bilen dünyanın her yanından bir sürü grup 26 Eylül'de yapılacak eyleme hazırlanıyor.

IMF ve DB, 26-28 Eylül tarihlerinde Prag'da 55'inci yıllık toplantılarını yapacaklar. 26 Eylül'de tüm dünya halkları, IMF'ye, DB'ne ve onların politikalarına karşı çıkışlarını bir kez daha dilelendirecekler ve Prag'daki göstericilere dayışmalarını sergilemek amacıyla birleşecekler.

... Geçtiğimiz günlerde toplanan Avrupalı taban grupları, Avrupa'nın her yerinden Prag'a yönelen ve merkezi olmayan bir eylemi örgütlemeye başladılar.

... 26 Eylül (S26) Küresel Eylem Günü, geçtiğimiz yılın 18 Haziran (J18) ve 30 Kasım (N30), ve bu yılın 1 Mayıs (M1) Küresel Eylem Günü'nün başarılarından yola çıkarak, aynı ruhla bu başarıyı daha da büyütecek.

Daha önceki eylem günlerinde de olduğu gibi bu gün de, farklı ülkelerin ve hareketlerin insanları kapitalist sistemin sosyal, politik ve ekonomik kurumlarına, ve özellikle DB ve IMF'ye, karşı güçlerini birleştirecekler. İşçiler, işsizler, öğrenciler, sendikacılar, köylüler, toprak-sızlar, balıkçılar, kadın grupları, etnik azınlıklar, yerliler, banş aktivistleri, çevre aktivistleri, çevreciler ve benzerleri, kendi savaşımlarının diğer savaşlarından yalıtılmış olmadığı anlayışıyla, dayanışma içinde çalışacaklar. Dünya çevresinde kapitalist sosyal düzenin çö zamanlı işgali ve dönüştürümü - sokaklarda, mahallelerde, tarlalarda, fabrikalarda, ofislerde, ticaret merkezlerinde, finans merkezlerinde ve başka yerlerde - yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde ortak bağları güçlendirecek.

Hareketimizi büyüldürme sürecimizde, gelecekte düzenleyeceğimiz yeni Kapitalizm Karşıtı Küresel Eylem Günü'nü yoluyla devam ettirebiliriz ve ettirmeliyiz de. ○

15-16 Haziran'a Bakarken

Özgür Barış - Makina Mühendisi

15 Haziran 1970

İY)Yer: Ankara

TBMM'de bütün işkollarında Türk-İş'i yetkili kılmak, DISK'ı ortadan kaldırarak üzere hazırlanan tasarı onaya sunulacak. Tasarıya göre bir işkolunda işçilerin ancak üçte birini temsil edebilen sendika ülke çapında faaliyet gösterebilecektir.

İİ)Yer: İstanbul

"Ankara asfaltındaki Otosan'da 2 bin 700 işçi Gebze'ye doğru yürüyüşe geçiyor. Cevizli'deki Singer işçileri de Üsküdar'a doğru yürümeye başlıyorlar. Maltepe'deki Tekel fabrikasında çatışma çıkıyor. Polis çatışmaya sevgiro kalıyor. Kartal kavaşğında mevzilenen askeri birlik ve tanklar yürüyüşçülere müdahale etmiyorlar ve barikat aşan işçiler yürüyüşlerini sürdürüyorlar. Yürüyüşçüler, çevredeki fabrikaların yürüyüşe davet ediyor. Soğanlı'daki Haymak döküm fabrikasında eylem karşıtlarının silah kullanması üzerine eylemciler işyeri bürosunu tahrip ediyorlar. Silahatarağı ve Alibeyköy'de yürüyüş var. Demir Döküm işçilerinden polisçe gözaltına alınanlar, karakolu kuşatan işçiler tarafından polislin elinden alınıyor. Anadolu yakasında 10 saatlik yürüyüş, Göztepe kavaşğında "Yarın yine buluşacağız" anonsu ile bitiriliyor." (1)

DISK'ın gün sonunda yaptığı açıklamaya göre 115 işyerinde 75 bin işçi yürüyüş ve gösteriye katılıyor. İşbaşı yapıyor. Yukarıdaki iki fotoğrafı yanyana koyduğumuzda hepimizin özgüveni ve coşkusunu tazeleniyor. Peki bu Ankara-İstanbul tasvirinde, 15 Haziran sabahı güneşin İstanbul'da Ankara'dan önce doğmasını arkasında ne var? Bu soruya yanıt aramak üzere an-ları ve an-ları bir kenara koyup öncemi konuşmek gerekir. Çünkü 15 Haziran sadece çiğceğin meyveye döndüğü andır; arkasında işçi sınıfının yıllardır olgunlaşmaya başlayan mücadelesi biriktirilmiş. Mecliste, sokakta, üniversitede solun meşruyeti vardır. İşyeri temelli örgütlenmenin kapsayıcılığı, disiplini vardır. Arkasında

buınlar varken önünde ne/kim vardır?

Dönemi inceleyen yazıların birçoğunda öncü olarak ne DISK, ne de TIP işaret edilmektedir. Sendikall bilinç ile siyasal bilinç arasındaki açığı kapatan işçiler bu hareket yaratıcısıdır. Bilinçin oluşmasında örgütlülüğün payını gözdari etmezsiniz eylemin öznesinin bizzat işçi sınıfının içinde gelişen kişisel olduğu söylenebilir. Bu kalkışma ideolojik düzlemde de işçi sınıfının devrimci rolüne vurgu yaparak döneme rengini çıkmıştır.

16 Haziran'da Levent'te, Ankara asfaltında ve Kadıköy'de polis ve askerler işçilere çatışmaya girmiştir. Mehmet Gıdık, Yaşar Yıldırım ve Mustafa Baylan adlı işçiler ve bir esnaf polis kurşunuyla hayatını kaybetmiştir. Gece geç saatlere kadar süren direnişin ardından 21'de sıkıyönetim ilan edildi. DISK yöneticileri gözaltına alındı. Birçok işçi işten atıldı, bazılarının hüküm giydi. 12 Mart'a giden süreçte ilk dönemce alınmıştı.

15-16 Haziran'ın çıkış noktası, öncü eksikliği, iktidar perspektifsizliği kriterleri gözönünde bulundurulduğunda Paris Komünü deneyimini hatırlatan yanları bulunmaktadır. Burjuvazinin verdiği tepki değerlendirildiğinde ise 1871'de benzer bir kalkışmada barikatlara daha kolay müdahale etmek üzere Fransız burjuvazi geniş sokakların meydanlarına açıldığı Paris şehri planlanmıştır. Türkiye burjuvazisi ise sendikall kanalları düzenleme yoluna gitti. 1970'ten günümüze gelen süreçte DISK'ın D'si giderek tartışma konusu olmaya başladı, sendikalarda, kitle örgütlerinde ideolojii korkusu salınarak düzene koltuk değneği yapılmaya çalışıldı. Bugün yeni sendika tasarılarıyla koltuk değneğini protez bacağı dönüştürmek istemesinler? Bu sorunun cevabı başka bir yazının konusu, araştırarak yeni kanallar yaratmak ise sınıf sendikacılığını benimsemiş burjuvalardan daha yaratıcı düşünceye bağlı. Tarihimizdeki kazanımlar ancak bilinç ve yeni olanaklarla örüldüğünde anlam kazanıyor. İşte bu yüzden 15-16 Haziran deneyimi yolunuzu aydınlatıyor. ○

(1) Akalın, İlhan; Sendikaların Mahzun Öyküsü, Gelenek, 2000, sayfa 134

EMO Genel Kurulu yapıldı

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) 37. Dönem Olağan Genel Kurulu 6-7 Mayıs tarihlerinde Ankara'da yapıldı. Cumartesi sabahı saat 10.00'da başlayan Genel Kurul, pazar günü yapılan seçimlerle sona erdi.

Cumartesi sabahı saygı duruşu ile açılan Genel Kurulu, EMO İstanbul Şube Eski Başkanı Alaattin Anatareci'nin başkanlığında Divan yönetti. Divan seçiminin ardından EMO 36. Dönem Yönetim Kurulu adına Başkan Ali Yiğit bir konuşma yaptı. Türkiye'de uygulanmakta olan enerji, haberleşme, eğitim politikalarını eleştiren Ali Yiğit, globalleşme adıyla somutlanan emperyalist politikanın ulusal değerleri talan eden, özelleştirmeci, sömürgeci yönünü öne çıkartırken, bunun sonuçlarını mühendislik alanında birebir yaşadığımızda değindi.

Genel Kurul'a ara verildiğinde, 6 Mayıs'ın Deniz Geçmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın katledilişlerinin yıldönümü olması sebebi ile mezarları başında yapılan anma törenine katıldılar.

Geçmiş Dönem Çalışma Raporu'nun görüşülmesinin ardından 36. Dönem çalışmalarının akladı. Genel Kurul komisyon raporlarının sunuşları büyük oranda kabul edildi.

Pazar günü yapılan seçimlerde yeni dönem Yönetim Kurulu belirlendi.

EMO 37. Dönem Yönetim Kurulu asil liste:

H. Ali Yiğit	Başkan
Hayri Çalağan	2.Başkan
Kemal B. Ulusal	Yazman
Mustafa Öztürk	Sayman
M. Sıtkı Çiğdem	Üye
M. Asım Rasan	Üye
Ahmet Erhan Güçöz	Üye

EMO 37. Dönem Yönetim Kurulu yedek liste:

Burak Daşdemir	
Neşe Akkoç	
Bülent Mergen	
Mustafa Seret	
Mustafa Kırılı	
Ruşen Sarsu	
Ş. Yalın Çeken	

Seçim sonucunda, TMMOB Yönetim Kurulu'na Hüseyin Yeşil, Fehmi Dökmetaş, Behram Bilgin, TMMOB Yüksek Onur Kurulu'na Ahmet Altay Varol, TMMOB Denetleme Kurulu'na ise Cumhur Demirkan seçildi.

Güneş Balçıkla Sıvanmaz

Armağan Öztuksavul
15 Mayıs 2000

1 Mayıs 2000, artık unutulmaya başlanmış Avrupa ülkelerinde ve ABD'de bile coşukla hatırlan-
lı. Öteden beri belirli bir mütacele ile kutlanan
bizim gibi ülkelerde de, emperyalizmin küreselleşme
isimli saldırısına karşı uluslar arası mücadeleye
vurgu yapıldı. Aynı biçimde 16-17 Nisan 2000 tari-
hinde dünyanın pek çok ülkesinde Uluslararası Para
Fonu (IMF) ve Dünya Bankası (DB) bahar topları
protesto ediliyordu. Toplantıların yapılacağı
yer, bu iki örgütün merkezinin bulunduğu ve
ABD'nin başkenti Washington DC şehriydi.
Gösterilerin de merkezi oldu ve yine "demokrasi"
ülkesinde polisin şiddeti ile karşılaşıldı.

Türkiye'den de Ses Var

Türkiye'de de çeşitli biçimlerde duyarlılık göster-
ildi. Türkiye MAİ ve Küreselleşme Karşıtı Çalışma
Grubu bu tarihlerde uluslararası katılımcıları olan bir
sempozyum organize etti ve 17 Nisan'da bir basın
açıklamasıyla protestolara destek oldu.

İstanbul Emek Platformu, Sosyalist Basın ve
öğrenciler de 17 Nisan'daki eylemleriyle bu toprak-
lardaki anti-emperyalist damarın yaşadığını göster-
diler. 68'lerde Altıncı Filo askerlerinin denize
döküldüğü Gümüşsuyu-Dolmabahçe hattında,
dünyadaki benzerlerine seslerini kattılar.

Yeni Buluşmalar

1999'da 18 Haziran, 15 Eylül, 30 Kasım tari-
hlerinde gerçekleşen ve Davos'ta ise biraz cılız kalan
uluslararası eylem günleri 2000'de 16-17 Nisan ve 1
Mayıs'ta gelişerek devam etti. Önümüzdeki ilk
"buluşma" günü 30 Haziran gibi görünüyor. Ama asıl
güçlü buluşma, 27 Eylül'de Prag'ta yapılacak istenen
IMF, DB güç toplantıları olacaktı. ABD'de mücadele-
nin sürdüğünü gösteren Seattle'da 30 Kasım'na
kadarlık, Eylül ayında emekçilerin, doğa dostlarının,
ezilenlerin de bir Avrupa'sı olabileceği anlaşılabilecek.

2+1 Kardeşler

İsimleri hep yanı yana anılarak, böylesi protesto-
lara neden olan IMF ve DB kardeşlerin amaçlarına
bakmak istedik. Bunun için İkinci Paylaşım
Savaşına kadar uzanmak gerekti. 1944 yılına kadar
ABD'nin Bretton Woods kasabası isimli duyulmuş
bir yerleşimdi. Kızıl Ordu'nun Nazi ordularını bozgu-
na uğratarak Sovyet topraklarından çıkarmasıyla
savaşın artık kaderi belli olmuştu. ABD ve
İngiltere'nin çağrısı üzerine Bretton Woods
kasabasında dünyanın bundan sonraki ekonomik
işliklerini düzenleyecek kararların alınacağı bir kon-
ferans gerçekleştirildi. Burada bizzat kendi söyledik-
lerine bakmakta yarar olabilir. Dr. A. Mahfi
Eğilmez'in "IMF Dünya Bankası ve Türkiye" isimli
bir kitabı var. 1996'da Tütünbank yayımlarından çı-
kmıştı. Buradan devam ediyoruz. İngiltere ve ABD
birbirleriyle çok yönlü olan iki ayrı planla topları-
ya geldiler. Keynes başkanlığındaki İngiltere heyeti,
uluslararası üç yeni örgüt kurulmasını önermişti:

"1) IMF, üye ülkelerin ulusal paralarının bir-
birliği ile ilişkilerinin düzenlenmesine yol gösterecek,
büze konusu ilişkilerin bozulmasına ve dünya
ticaretinde daralmalara ve dolayısıyla genel refaha
bir azalmaya sonuçlanacak kısıtlamalara yol aç-
abilecek ödemeler dengesi bunalımlarını gidermek
için üye ülkelerin imkanları sağlayacak,

ii) Dünya Bankası bir yandan Avrupa'nın II'nci

Dünya Savaşı'nda karşılaştığı ekonomik yığıntıyı
giderirken öte yandan da gelişme yolundaki ülkelere
yatırım kredileri açarak bu ülkelerin dünya ticaretine
daha fazla katkıda bulunabilmeleri için gerekli
kalkınmaçılık düzeyine ulaşmalarına yardımcı olacak,

iii) Uluslararası Ticaret Örgütü ITO, uluslararası
ticaretle uyumlusı gereken kuralları, uluslararası
görmüşler sonucu belirlemek suretiyle üye ülkelerin
bu kurallara çerçevesinde karşılıklı ticaretlerinin
gelişmesine katkıda bulunacaktır."(A.Mahfi Eğilmez)

Üçüncü örgütün kuruluşuna karşı çıkan H.D.
White başkanlığındaki ABD heyetinin görüşleri
kabul edildi ve Bretton Woods konferansı kararları
"White Planı" adıyla uygulanmaya başlandı. 1946
yılında hem IMF, hem de Dünya Bankası fiili olarak
çalışmalarına ABD'nin başkentinde başladı. Uluslar
arası ticaret kurallarıyla ilgili olarak bir örgüt kurul-
madı, ama 1948 yılında GATT (Gümrük tarifeleri ve
Ticaret Genel Anlaşması) görüşmeleri başlatıldı ve
anlaşmaların belirli bir düzeye getirildiği 1995 yılına
Dünya Ticaret Örgütü (WTO) kuruldu. 30
Kasım'daki protestolara kadar emekçilerin çok iyi
tanmadığı üçüncü kardeş WTO'nun temelini anslın-
da, IMF ve DB ile beraber atıldığını anlaşıyor. White
Planı'nın da aslında ABD'de 1941'de üst düzey
bürokratlar ve en büyük patronlar tarafından kulan-
lan "Diş İlişkiler Komisyonu" tarafından hazırlan-
dığı MAİ Karşıtı Çalışma Grubunun yakında
çıkardığı kitapta sergilenicek.

Şeytan'ın Kutsal Amaçları

IMF ve DB, önceden bildirildiği gibi savaş son-
rası dünyanın ekonomik ilişkilerini belirlemeye
başladılar. Bunun emekçiler açısından ne anlama
geldiğini anlayabilmek için iki örgütün kuruluş
şöşlemelerindeki temel amaçlara bir göz atmakta
yarar var. İşte IMF'nin amaçlarından biri:

"Ekonomik politikanın temel amaçları olarak
bütün üye ülkelerde üretken kaynakların geliştirilme-
si ve yüksek istihdam ve reel gelir düzeylerinin koru-
nması ve geliştirilmesinde katkıda bulunmak üzere
uluslararası ticaretin dengeli bir şekilde büyümesi ve
yaygınlaşmasına imkan sağlamak." (age)

Dünya Bankası Anasözleşme'si de çok farklı
değil:

"Üye ülkelerin, savaşın oluşturduğu yığıntıların
düzeltilmesi de dahil olmak üzere, kalkınma ve
yeniden yapılması çabalarına, verilmiş sermaye
yatırımları kanalıyla yardımcı olmak, gelişme yolun-
daki ülkelerin kaynaklarının ve verilmiş imkanlarının
geliştirilmesini özendirir." (age)

Dünya Bankasının 1992 yıllık raporuna göre ise
"Günümüzde DB'nin temel amacını; gelişmiş ülkeler-
den gelişme yolundaki ülkelere mali imkanları kanal-
ize ederek gelişme yolundaki ülkelerin yaşam stan-
dartlarının artırılmasına yardımcı olmak şeklinde
özetlemek mümkündür"(age)

Güneş Balçıkla Sıvanır mı?

Gözlerim yaşıyor. Ne kadar da güzel amaçlar.
Biri, istihdamı arttırmayı, yani emekçileri tehdit eden
işsizliği azaltmayı ve ücretleri yükseltmeyi kendine
hedef koymuş, diğeri ise bizim gibi ülkelere mali
kaynak aktararak yaşam standartlarımızı yükseltecek,
yani yoksulluğu azaltacakmış. Öyleyse, bu ulus-
lararası protestolar ve tek tek ülkelere gerçekleştiril-
en direnişler nedeni nedir? Bunu anlamak için,
süslü sözlerin arkasını görebilmek için çok zorlan-
mak gerekmiyor. Dünya Bankası ve IMF'nin yaptık-
larına bakmak, TC'den isteklerini görmek yeterli.

Dünya Bankası aslında bir grup örgütün oluşu-
yor. Bunlar, Dünya Bankası olarak bilinen Uluslararası
Yeniden yapılandırma ve Kalkınma Bankası (IBRD),
Uluslararası Kalkınma Birliği (IDA), Uluslararası
Finans Kurumu (IFC), Uluslararası Yatırım Garanti
Ajansı (MIGA), Uluslararası Yatırım
Anlaşmazlıkları Çözüm Merkezidir (ICSID). MIGA'nın
emperyalist şirketlerin nasıl bir sömürü
aracı olduğundan geçen mektubunda bahsetmeye
çalıştım. Şimdilik ICSID'in uluslararası tahkim kuru-
lusları ve izlemeye başladı. Emek Platformu, çalışanların
en büyük mitingini örgütlemeye başladı. Emek Platformu bileşen-
leri, 24 Temmuz 1999 tarihinde Kızılay Meydanı'nda
dört-yüzbinden fazla işçiyi-memur-emekçiyi bir araya getirdi.
Meydana genel grevin örgütlenmesi, üretimin gelen gücün
kullanılması talepleri dile getirildi.

(...)
İş Barışı ve Çalışanlar Arasında Sorunlar:
57 Hükümet döneminde ve özellikle işyerimizin üzer-
ne, özük hakları, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklar talepleri
dile getirilerek çalışanların bazı yeni sorunlarıyla da karşı
karşıya kalınırmış.

Devlet personel plü sözleşmeli sendikal haklar talepleri
dile getirilerek çalışanların bazı yeni sorunlarıyla da karşı
karşıya kalınırmış.

Devlet personel rejimi içinde en alt noktaya oturtulmuş
olan kamu çalışanı üyelerimiz bazı işyerlerinde maaşlarını
daha üst düzeylerde olan işçi maaşlarıyla kıyaslamışlardır. Bu
yaklaşım işçilerle gerilime hatta mahkemelere yol
açan bir sonuç yaratmıştır. Türk-İş Başkanı ve Genel Sekreteri
bu konuyla ilgili olarak TMMOB'ye mektup yazmış,
TMMOB'de yanıtını vermiştir. TMMOB sendikal örgütülüğün
işçilere sağladığı asgari olanakların hakedilmiş olduklarını
kabul etmekle ve böyle bir kıyaslamayı yaşamın gerektirlikleri
ve şartlar zorunda da yanlış bulmaktadır. Kıyaslamayı asgari
geçim ve insanca yaşam haklarına göre yapmak doğrudur.

(...)

Yeni Yasal Düzenlemeler

Bayındır ve İskan Bakanlığı (...) 595 Sayılı Kanun
Hükümden Kararnamesi'ye dayanarak düzenlenen ve ülke
nüfusunun %52'sinin yaşadığı ve ekonomik atlayışı gelişkin
27 ilde uygulanacak olan yapı denetimi, meslek odalarını, yerel
yönetimleri ve diğer kuruluşları dışlayarak kamu denetimi
alanını Yapı Denetim Kuruluşlarına devretmiştir. Bu düzen-
leme yapı denetimini çok az sayıda holdinge devretme
anlamındadır. Bu yeni bir rant paylaşım alanına geniş ve
kayboluşunla demektir. Denetim tekelleri geçmiş yıllar-
da karavullu hallerinde gündelik işçi birbiri denetim duru-
ma gelecek ve sonuçta denetim yapılmayacaktır. Gerçekle
bu düzenlemenin amacı kamu adına denetimi ortadan kaldırmak-
tır.

(...) Bakanlık, mesleki faaliyetlerde yeni bir uzmanlık
uygulaması görmüş, uzmanlıklar tanımlama ve belge-
lendirme alanına girmez böylece kuruluş yasamız olan 6235
Değişik (7303) sayılı TMMOB Yasası ile 3458 Sayılı
Mühendislik Mimarlık Hakkındaki Yasa ile amaçla değıştir-
ilme noktasına gelmiştir. Yapı üretim sürecinin, siyasi
otoritenin denetimine geçmesine ve yapı denetiminin tekeli
sermayenin güdümünde ticarileşmesine karşı TMMOB kararı
bir gözle sergilenmiştir."

Raporun 3.bölümünün birinci kısmında "Halkımız"ta
hitabıyla başlayan TMMOB 35.Genel Kurul Bildirisi (22-24
Mayıs 1998)'nde yapılan tespitler ve verilen sözlerinde oldukça
kritik olduğunu düşünüyorum:
"(...) Çok uluslu şirket oligarşilerini pekiştirmeye üzere, bütün
gelişmekte olan ülkeler gibi, ülkemizin de sömürgeleştirilme-
ni amaçlayan ve sermayenin anayasası olarak adlandırılan Çok
Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI) ile ulusal egemenliği ve
halkımızın çıkarlarına isten ulusal hukuka aykırı bir
şekilde uygulanarak istenen Uluslararası Tahkim Anlaşması
(MIGA) ülkemizin güdümündedir. Emperyalist Dünya devri
çok uluslu şirketler, kendi hukuk tanımlarıyla tüm dünyaya
hukuk olarak dayatmaktadır."

(...)

Son on yıllık dönemde işçilerin, kamu çalışanlarının ve
üreticilerin ulusal gerinden alıdan pay gidecek azalması, ser-
maye gelirleri ise olağanüstü artmıştır. Bu durum, serbest
piyasa ekonomisi ad altında hırsızlık, soygun ve rüşvetin
halkın olduğu üretim dışı bir rant ekonomisinin varlığını açığa
ortaya koymaktadır. Bu anlamda sistemde, mühendis ve
mimarlar gözden çıkarılmıştır. Çünkü Rant Ekonomisi'nde
mühendis ve mimarların yeri yoktur. Mühendis ve Mimar

Bu yazıda TMMOB 35. Dönem Çalışma Raporu'nun
kendine önemli bulduğum kesimlerine değineceğim.

Raporun "1998-2000 Çalışma Dönemi Ve TMMOB
Ortamına Genel Bir Bakış" başlıklı 2.Bölümünde "sol'un bir-
liğine, mühendislerin sınıf kardeşleri ile dayanışma geleneğine
ve mesleki alana dönük TMMOB'nin kamusal denetimdeki
rolü ve sorumluluklarına yapılan vurguların oldukça kritik
olduğunu düşünüyorum:

"(...)

Emek Platformu:

Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısı'nın, 57.Hükümet dön-
eminde yasalanması sürecinde Türkiye'nin sosyal mücadele tar-
hinde önemli bir yer tutacak olan yeni bir sınıf hareketi doğ-
du. (...) TMMOB'den, Hükümetten ve siyasi partilerden umudu
kesen toplum sorunlarına sahip çıkarak bir gücü görmeye duyma
ve izlemeye başladı. Emek Platformu, çalışanların en büyük
mitingini örgütlemeye başladı. Emek Platformu bileşen-
leri, 24 Temmuz 1999 tarihinde Kızılay Meydanı'nda
dört-yüzbinden fazla işçiyi-memur-emekçiyi bir araya getirdi.
Meydana genel grevin örgütlenmesi, üretimin gelen gücün
kullanılması talepleri dile getirildi.

(...)

İş Barışı ve Çalışanlar Arasında Sorunlar:
57 Hükümet döneminde ve özellikle işyerimizin üzer-
ne, özük hakları, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklar talepleri
dile getirilerek çalışanların bazı yeni sorunlarıyla da karşı
karşıya kalınırmış.

Devlet personel plü sözleşmeli sendikal haklar talepleri
dile getirilerek çalışanların bazı yeni sorunlarıyla da karşı
karşıya kalınırmış.

Devlet personel rejimi içinde en alt noktaya oturtulmuş
olan kamu çalışanı üyelerimiz bazı işyerlerinde maaşlarını
daha üst düzeylerde olan işçi maaşlarıyla kıyaslamışlardır. Bu
yaklaşım işçilerle gerilime hatta mahkemelere yol
açan bir sonuç yaratmıştır. Türk-İş Başkanı ve Genel Sekreteri
bu konuyla ilgili olarak TMMOB'ye mektup yazmış,
TMMOB'de yanıtını vermiştir. TMMOB sendikal örgütülüğün
işçilere sağladığı asgari olanakların hakedilmiş olduklarını
kabul etmekle ve böyle bir kıyaslamayı yaşamın gerektirlikleri
ve şartlar zorunda da yanlış bulmaktadır. Kıyaslamayı asgari
geçim ve insanca yaşam haklarına göre yapmak doğrudur.

(...)

Yeni Yasal Düzenlemeler

Bayındır ve İskan Bakanlığı (...) 595 Sayılı Kanun
Hükümden Kararnamesi'ye dayanarak düzenlenen ve ülke
nüfusunun %52'sinin yaşadığı ve ekonomik atlayışı gelişkin
27 ilde uygulanacak olan yapı denetimi, meslek odalarını, yerel
yönetimleri ve diğer kuruluşları dışlayarak kamu denetimi
alanını Yapı Denetim Kuruluşlarına devretmiştir. Bu düzen-
leme yapı denetimini çok az sayıda holdinge devretme
anlamındadır. Bu yeni bir rant paylaşım alanına geniş ve
kayboluşunla demektir. Denetim tekelleri geçmiş yıllar-
da karavullu hallerinde gündelik işçi birbiri denetim duru-
ma gelecek ve sonuçta denetim yapılmayacaktır. Gerçekle
bu düzenlemenin amacı kamu adına denetimi ortadan kaldırmak-
tır.

(...) Bakanlık, mesleki faaliyetlerde yeni bir uzmanlık
uygulaması görmüş, uzmanlıklar tanımlama ve belge-
lendirme alanına girmez böylece kuruluş yasamız olan 6235
Değişik (7303) sayılı TMMOB Yasası ile 3458 Sayılı
Mühendislik Mimarlık Hakkındaki Yasa ile amaçla değıştir-
ilme noktasına gelmiştir. Yapı üretim sürecinin, siyasi
otoritenin denetimine geçmesine ve yapı denetiminin tekeli
sermayenin güdümünde ticarileşmesine karşı TMMOB kararı
bir gözle sergilenmiştir."

Raporun 3.bölümünün birinci kısmında "Halkımız"ta
hitabıyla başlayan TMMOB 35.Genel Kurul Bildirisi (22-24
Mayıs 1998)'nde yapılan tespitler ve verilen sözlerinde oldukça
kritik olduğunu düşünüyorum:

"(...)

Çok uluslu şirket oligarşilerini pekiştirmeye üzere, bütün
gelişmekte olan ülkeler gibi, ülkemizin de sömürgeleştirilme-
ni amaçlayan ve sermayenin anayasası olarak adlandırılan Çok
Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI) ile ulusal egemenliği ve
halkımızın çıkarlarına isten ulusal hukuka aykırı bir
şekilde uygulanarak istenen Uluslararası Tahkim Anlaşması
(MIGA) ülkemizin güdümündedir. Emperyalist Dünya devri
çok uluslu şirketler, kendi hukuk tanımlarıyla tüm dünyaya
hukuk olarak dayatmaktadır."

(...)

Son on yıllık dönemde işçilerin, kamu çalışanlarının ve
üreticilerin ulusal gerinden alıdan pay gidecek azalması, ser-
maye gelirleri ise olağanüstü artmıştır. Bu durum, serbest
piyasa ekonomisi ad altında hırsızlık, soygun ve rüşvetin
halkın olduğu üretim dışı bir rant ekonomisinin varlığını açığa
ortaya koymaktadır. Bu anlamda sistemde, mühendis ve
mimarlar gözden çıkarılmıştır. Çünkü Rant Ekonomisi'nde
mühendis ve mimarların yeri yoktur. Mühendis ve Mimar

TMMOB 35. Dönem Çalışma Raporu Üzerine

Ozan Demirean - Ziraat Mühendisi

ancak üretimde var olabilir.

(...)

Kürt sorunu olarak adlandırılan sorunun, emperyalizmin
"böl-yönet" politikaları ile çözümlenemeyeceğinin bil-
incindeydi. Bu politikaları karşı çözüm, Türk-Kürt, Alevi-
Sünni, kırsacı emperyalizmin dayatmaya çalıştığı etnik köken
ve mezhep ayrımcılığına karşı bütün Türkiye insanının
demokratik insiyatifinde olduğu inanıyoruz.

Türkiye'nin en temel sorunlarının başında gelen Kürt
Sorunu 70 yıldır Başkılıya-Asilasyon Politikalarıyla-Zorunlu
Göçlerle çözülmeye çalışılmıştır. Son 15 yılda süregelen
savaşla da çözülmeye çalışılmaktadır. Ancak 84 milyar dolar
karşak aktarılan bu uygulama sonucunda 30 binin üstünde
insan hayatını yitirmiş, 3000 köy boşaltılmış, yüzbinlerce insan
köyünden, toprağından, tarlasından, doğa hayatından
koparılarak büyük kentlere göçe zorlanmıştır.

(...)

İşkenceler, faili meçhul (belli) cinayetler, yargısız infazlar
hala devam ediyor.

(...)

Bizler, bilimsel düşüncüyü, insan aklını rehber edinen; (...)
emeli en ylice değer sayan;(...) ezilen, sömürülen yoksul
halkın yanında, (...) ülke ve toplum çıkarlarını kendi çıkar-
larının önünde tutan, özverili, zorluk ve yoksulluklarla savaş-
makla nılmayan TMMOB üyeleri olarak;

(...) IMF ve Dünya Bankası'nın özelleştirme dayatmaları-
na, sadece muhalif kimlikle karşı çıkılamayacağına bil-
incindeydi. (...) TMMOB'nin yanı; bilimin, bilimsel
düşüncenin ve aydınlanmanın yandır.

"Ayrışık yanlarımızı değil, karşı devrimcilerin ve karşı gü-
çlerin oyunlarından boş çıkarması için birlik taraflarımız öne
çıkarmak durumunda olduğumuzun bilincine; sistemin
bedelenen, sistemin devamından yana olanlara karşı bir güç
oluşturma sorumluluğumuz olduğunu ve bunu gerçekleştir-
menin çabası içinde olacağımızı ifade ediyoruz."

(...) insanın insan tarafından sömürülmesi son veren sınıf-
sız, sömürsüz bir sistem yaratılması çabası içinde olacağız.

"Kürt sorununun çözümü, adil barıştı, askeri değil, siyasi-
dir; bugünlerde alınacak 3,5 milyar dolarlık helikopter-tank
yerine birleştirilen GAP'ın tamamlanmasıdır; bölge ayrı bölge
olarak ilan edilip toplu Dinar gibi Erzincan gibi yeniden
imar edilerek göç eden insanlara eski topraklarına yasanan bir
ortamlar yaratmaktır; savaşta aktarılan kaynakların yarından
itibaren bölgede ekonomik yatırımları arttırılmasıdır.

"Toplu sözleşme ve grev hakkı içermeyen, temsil yetkisi
oluşumunu, hiçbir biçimde makul ve gerçekleştirilebilir olmayan
örgütlenme oranına bağlayan bir kamu çalışanları sendika
yasasına karşıyız. Bu anlamda örgütlenme hak ve özgür-
lüğü önündeki engellerin kaldırılması için çaba sarfe-
deceğiz."

"Çabamız halkımız, emperyalizmin oluşturduğu yeni
sömürü mekanizmasını ve onun güdümündeki gericiye ve
ırkçılığa karşı uyararak ve aydınlatmaktır."

"Başa stratejik sektörler olmak üzere özelleştirmeye
karşıyız. Bu çerçevede Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın
lağvedilmesi gerektirğine inanıyoruz."

Aynı bölümün ikinci kısmı olan TMMOB 35.Dönem Çalış-
ma Programı'nda "...yaşadığımız coğrafyanın nasılı önemli
gerekliği konusunda verdiğimiz yanıtın üretilemesi" ni hedef-
leyen TMMOB'nin durması gereken yer oldukça net tarif
edilmiştir:

"(...)

TMMOB; eğitimin kamusal bir hizmet alanı olduğundan
hareketle çağdas, bilimsel, nitelikli, parasız ve eşitlikçi bir
eğitim sisteminin yanadır. Eğitimin özelleştirilmesi ve yük-
sek öğretime ticarileşme uygulamalarına karşı özerk ve
demokratik bir eğitimi; öğretim üyeleri, öğrenciler ve üyeler-
imize dayanışma içinde savunacaktır."

(...)

TMMOB, kamu çalışanı, özel kesimde ücretli, işsiz, küçük
ve orta ölçekli kuruluşlarda örgütlü ve büro sahibi üyelerinden
halk ve çıkarlarını emek ekskenli bir politika çerçevesinde savu-
nacaktır. Kamu çalışanların demokratik haklarıyla birlikte
grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hak mücadelesini
destekleyecektir. Kamu sektöründe ve özel sektörde ücretli
çalışan üyelerimizin sendikalaşması için sendikalarla birlikte
yeni araçlar geliştirilmesine çalışılacak, sendikal hareket

nedeniley baskıya uğrayan üyelerimize sahip çıkacaktır."

Yine 3. Bölümde TMMOB ve Toplumsal Sorumluluk ana
başlığı altında sunulan görüşlerin hem "Mühendislik ve
Mimarlık Kuruluşları'nın hernde "TMMOB Genel Kurulu'nun
en önemli tartışma başlıklarından biri konusunda hepimizin
kafa karışıklığının giderilmesine katkı koyacağım düşünüy-
orum:

"Depremden ders alınarak ülkemizin imar hukukunun;
planlama, toprak kullanımı, çevre kenteleşme, ulaşım, alt yapı ve
bina yapımı ile bütün bu süreçlerin kamu adına denetimini bir
bütünlük içinde ele alınması beklenirken, 57.Hükümet 10
Nisan 2000 tarihli Resmi gazetesinde yayımlanan 595 sayılı "Yapı
Denetimi Hakkında Kanun Hükümden Kararneme"yi çıkardı.

(...)

Bu kararname:

1."Yapı"yı tek başına ele almakta, yapı üretimini tümüyle
kamusal denetim alanı dışına çıkarmaktadır.

2.Göstermelik olarak sözüni etsde ele yerel yönetimler ve
Meslek Odalarını denetim alanında dışlamaktadır, Kararnameye
hazırlayan Bayındırık ve İskan Bakanlığı TMMOB ve Oda'larmın
alanına müdahale ederek Anayasayı ve yasaları çiğnemektedir.

3.(...)

4.Yapı sektöründeki büyük firmaların kuracakları kardeş
yapı denetim kuruluşları ile işbirliği içinde tümüyle kamusal
denetim dışına kılmasını sağlayacaktır.

5.(...)

6.Olaşacak maliyet artışı vea yapı denetim tekellerinin
küçük ölçekli yapılara ilgisinin az olması nedeniyle kaçak
yapılaşma eğilimini besleyecektir.

7.(...)

8.(...)

9.(...)

10.(...)

11.12 yıllık deneyime dayalı uzmanlık tanımını getirirken;
rant paylaşımını gözetken, plansızlığı ve denetimsizliği kural
halkı getiren politikaların oluşumunda pay sahibi olmayan,
aksine Oda'lar ve TMMOB bünyesinde bu politikalara karşı
mücadele etmiş olan mühendis ve mimarları depreme oluşan
yıkımın sorumluları olarak ilan etmektedir.

12.12 yıllık deneyimi olan mühendis ve mimarlar Odaları
tarafından uzmanlık belgesi verilmesinde durumunda bu bel-
genin Bakanlık tarafından verilmesi hükümlüyle bu alanda da
belli siyasi partiler için bir siyasi rant alanığı yaratmaktadır.

Yalnız 12 yıllık deneyime bağlı olarak yapılan, gerçekte
lisanssız eğitim konusu olan uzmanlık tanımı yeterli olmak
bir yana son derece eksik ve yanlış bir düzenlemedir.

TMMOB ve Odaları böylesine eksik bir tanımlamaya
dayanan uzmanlık belgeleri veremeyecek, bu sorumluluğa ortak
olmayacaktır.

TMMOB kamuoyunu aydınlatmak, hükümete, siyasi par-
tilere ve parlamentoya sorumluluklarını hatırlatmak için her
türlü çabayı gösterecektir.

(...)TMMOB tüm Odaları ile birlikte, bu yanlış
düzeltilmesi için kitlesel eylemler ve hukuk yolu da dahil her
türlü girişimde bulunacaktır.

Rant paylaşımını rahatsız sürdürme hayali kuralları uyarı-
yoruz!"

TMMOB Genel Kurulu'nda da oldukça tartışma yaratan
"Mühendislik ve Mimarlık Kuruluşları" ve görüşlerin başlıklar,
TMMOB'yi bir sorgulama sürecine sokmaktır:

"(...)

Kurultay ilan edildiği tarihte, 28 Nisan 2000'de toplan-
mıştır. Kurultaya katılan delega sayısı 420 kadar olmuştur.

Kurultay açılışında "Karar Tasarıları'nın yeterince
görüşülmediği, bu nedenle de Kurultay'ın karar alınması
gerekliği" yönünde verilen önergeler kabul edilmiş ve
Kurultay, Karar Tasarıları'nda yer alan konuların tartışılması-
na sonuçlanmıştır. Kurultay'da dile getirilen görüşlerin bel-
gelere yansıtılması amacıyla bir de redaksiyon kurulu oluştu-
rulmuştur.

Karar Tasarıları'nın görüşülüp karara bağlanması için 2.
Mühendislik ve Mimarlık Kurultay'ının düzenlenmesi konusu
TMMOB 36. Olağan Genel Kurulu'na bırakılmıştır."

Bütün TMMOB üyelerinin, raporun yarıcısı, uygulayıcısı
ve takipsi olma dileğiyle... O

Devrimci Demokrat Platform Görüş ve Öneriler

TMMOB 36. Olağan Genel Kurulu'nda dağıtılan bildiriye yayınlıyoruz.

TMMOB 36. Olağan Genel Kurulu'nun Saygıdeğer Delegeleri,

TMMOB 36. Olağan Genel Kurulu 2/3 Haziran 2000 Cuma ve Cumartesi günlerinde yapılacak değerlendirmeye ve karar oturumlarından sonra 4 Haziran Pazar günü yapılacak seçimlerde yeni dönem yöneticilerinin belirlenmesiyle sonuçlanacaktır.

Örgütümüzün geleceğini belirlemek üzere bir araya geldiğimiz bu önemli dönemde birbirimizi dinleyip anlama çabamız; ortak aklımızı seferber edebildiğimiz ve onu güçlendirici zeminleri geliştirebildiğimiz ölçüde Genel Kurulumuzun örgütümüzde, üyelerimiz ve halkımıza yararlı sonuçlanabilmesi mümkün olabilecektir. Biz ortak aklımızın Genel Kurul ortamında harmonizasyonu ve bunun da dönem içi çalışmalara olumlu bir şekilde yansıtılması gerekli ve doğru olduğumuzdan uzun-ayrıntılı bir program sunmak yerine, örgüte baktığımız ve çalışma anlayışımıza ilişkin belirli konuları bir bildiri yahındaki sizlerle paylaşmayı uygun bulduk. Bu nedenle bu bildirimiz, bu Genel Kurulumuzda böylece arayışlarda buluşmaya ve kucağa almaya bir çağrı olarak da değerlendirilmelidir.

İki yıl önceki Genel Kurulumuzda "TMMOB'nin Devrimci Çizgisini Sürdürme" azmi ile sonuçlandırmıştık. Bu devrimci çizgi, en özgül anlamı TMMOB eski başkanı Teoman Öztürk'ün 1980'de 25. TMMOB Genel Kurulu'ndaki konuşmasında (daha 1972'de rehber aldıklarını söyledikleri ilkelerinde) yansıtıyordu: "Yüreğimizdeki insan sevgisi ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin sökülüp atamayacağına bilinci içinde, bilimi ve teknoloji emperyalizminin ve sömürgerlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirecek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız."

Bu inanç ve kararlılıkla TMMOB, 35. Dönem boyunca ulusal kaynaklarımızın yağmalanmasına, çok taraflı yatırım anlaşmalarına (MAI), uluslar arası tahkim, özelleştirmelere, yağmaya-talana, nükleer santrallara, doğayı ve çevreyi-tarihi ve kültürel değerleri tahrip edici politikalar ve uygulamalara, meslek odalarının sağlıklı yapı denetimi süreçlerinden ve ülkemizin geleceğini planlama süreçlerinden dışlanmasına, devletin hukuk ve sosyal devlet özelliklerinden koparılacak mafya-çetelerice işçilerin yağmalanmasına, emekçilerin yoksulluğa ve mezarde emekliliğe mahkum edilmesine, faşizme ve dinsel gericiğe, işkenceye ve insan hakları ihlallerine, savaş kıskırtıcılarına... karşı çıkmıştır. Halkımızın eşitlik ve özgürlük mücadelesine destek olmuştur. Bağımsızlık, demokrasi ve halkımızın temel haklarını esas alan eşitlikçi bir barışın sağlanması güçlendirilmesi yönünde mücadele etmiştir. Sermayenin talanı ve yalanlarına karşı kamunun çıkarlarını ve gerçekleri savunmuştur. Bu anlamda pek çok etkinlikler-çalışmalar-yayınlar yapmıştır. Bunlar Genel Kurulumuzun üzerinde konuşacağı ve gelecek dönem çalışmalarına ışık tutacak önemli deneyimler, birikimler ve kaynaklar oluşturmaktadır.

TMMOB, bilim ve teknoloji insanlığın günlük refah ve sağlığını artırıcı yönde yaşama yansıtılmasını düzenleyiciliğini yaparken, üyelerinin ve kamunun çıkarları açısından bütün olumsuzluklara karşı çıkmayı bir örgütsel sorumluluk haline getirmiştir. Çünkü Mühendisler ve Mimarlar mesleki alanındaki sorunlarını örgütlü biçimde sahip çıkma kararını demokrasi mücadelesine

sine güç katacağını, ülkemizdeki demokratik gelişmelerin de mesleklerini yapabilmelerinin altyapısında daha sağlıklı gelişmelere yol açacağını bilmektedirler.

TMMOB'deki devrimci çizgi geliştirilerek sürdürülmelidir. Hele kapsadığı 60 ayrı meslek disiplini ve bunların örgütlendiği ülke çapında yaygın 23 Meslek Odası ve geniş bir yelpazeye yayılmış 250.000'i aşan Mühendis-Mimar kitlesinin bilinçli gücü ve halkımızın ihtiyaçları gözetildiğinde TMMOB örgütülüğünün etkinliğinin artırılmasının önemi gözler önüne serilmektedir.

TMMOB'deki devrimci çizgiyi güçlendirmek ve etkinliğini artırmak açısından değinmek gereğini duyduğumuz bazı konuları burada sizlerle paylaşmak istiyoruz:

Bağımsızlığımızı Savunmayı Sürdürmeliyiz

Globalleşme politikaları ve uygulamaları, bir yandan ulusal sınırları ve ulusal değerleri aşındırırken diğer yandan da kamu adına ne varsa her şeyi yağmalamakta ve ulusları sermaye geri bırakılmış-gelişmekte olan ülkelere yeni roller biçerek yeniden biçimlenmektedir. Ülkemiz de böylece bir yeniden biçimlendirmeye kısılcasına sürülmüştür. Bağımsızlık kavramının içi bütünüyle boşaltılmıştır. TMMOB, bağımsızlığımızı savunma çizgisini sürdürmelidir.

Ortaklaşan Zeminler Geliştirilmelidir

Ülkemizde verilen yapı, emekten yana güçleri etkisiz kılma ve marjinalleştirme yönünde işlemektedir. 18 Nisan seçimleri de bunu bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bu nedenle bütün emekten yana-sol güçlerin ortaklaşan yanları-zeminleri geliştirici-güçlendirici bir tutum içine girmelerine ihtiyaç bulunmaktadır. (Emek Platformu, 1 Mayıs kutlamaları, Newroz kutlamaları, Kızılder-6 Mayıs anmaları...olumlu örneklerinde olduğu gibi) TMMOB, kendi bünyesindeki ortaklaşan yanları gelişmesinin yanı sıra geneldeki gelişmelere de bu yönde olumlu katkılar koyucu olabilmelidir.

Siyasi Slogancılık Sığılğından Kurtulmalıyız

TMMOB, MESLEKİ, ekonomik ve kültürel alanlarda ülkemizdeki mühendis ve mimarların bütününe temsil etmek, onların hak ve çıkarlarını, halkımızın çıkarlarını gözönünde bulundurarak, korumak ve geliştirmek, mesleki ve sosyal gelişmelerini sağlamak ve uzmanlıklarını toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmak; bu amaçla uzmanlıkları ile ilgili gelişmelerin ve politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmek ve bu önerilerin yaşama geçirilmesi için çalışmalarında bulunmak ve bunların gereği olarak bağımsızlık, demokrasi mücadelesi ile bütünleştirilen bir anlayışla etkinleşmesini ve kurumlaşmasını sağlamak durumundadır. Böylesine geniş kapsamlı ve çok yönlü işlevlerini yerine getirmek için ise TMMOB, bünyesindeki bütün uzmanlık disiplinlerinin derinliğine ve disiplinler arası tamamlayıcı çalışmalara yatkın örgütlenmelerini-ileşimlerini hedeflenmelidir. Genel-slogancı siyasi söylemlerin bu çalışmaları gölgelemesine ve karıştırmaya gibi ötelemesine izin verilmemelidir.

Katılımcılığı Kendimizle Sınırlamamalıyız

Yönetici konumunda olanlar, çalışanları ve gelişmeleri kendi birikim ve yeteneği ile sınırlandırmaksızın; isteği, zamanı, yeteneği ve birikimi olan herkesin katılımına açık platformlar yaratmayı ve sürdürmeyi yönetimde varlık nedeni olarak görmeliler. Bireysel bazdaki bu tutum, örgüt bazında, TMMOB'nin kendisini farklı disiplinlerdeki Oda'ların uzmanlıkları ile tamamlaması-bütünleşmesi olarak algılanmalı ve uygulanmalıdır. Bu katkılar ve katılımların motivasyonunda amatör çalışma ruhu ve dayanışmacılık esas alınmalıdır.

Siyasi Kökeni Değil, Çalışmalara Aktif Katılımı Esas Alan Kapsayıcılık

TMMOB ve Odaların kendi çalışma ve mücadele süreçleri kimin buyruğına nasıl baktığına, kimin sürecine ne kattığına, sorunları ve örgütü hangi ölçüde sahiplendiğine ilişkin referans oluşturabilecek birikimler yaratmıştır. Bu nedenle dönem içi çalışmalara yeterince katkı koymayan kişi ve grupların Genel Kurul ortamında ortaya çıkarak inisiyatif kullanmaya kalkmaları-na itibar edilmemelidir. Etkinlik sağlamak iddiası olan herkes, çalışma-çözüm üretme süreçlerine katkısı ölçüsünde kendisini yeniden üretmek çoğaltabileceğini ve etkinliğini arttırabileceğini bilmelidir. Kapsayıcılık siyasi kökene göre değil, çalışmaları aktif ve yapıcı katılıma göre şekillenmelidir.

Örgütsel Bağımsızlık ve Özerkliklin Korunması Tizitlikle Sürdürülmelidir

TMMOB'nin devrimci çizgisinden ödün vermeden işlevlerini yerine getirebilmesi bağımsız-özerk yapısını koruyabilmesi ile mümkündür. Herhangi bir gücün kendisini güdümlenmesi hevesine kapılmasına yol açacak en ufak bir zaafa bile yer verilmemelidir. Örgüt gücünü, kendi alanını belirleme-denetimle yetkinliğini; üyeleri-kitleleri ile kurduğu organik ilişkilerin derinliğinden, bunların yarattığı madde gücüne ve benzer örgütlerle dayanışmasından almaldır. Örgütün kendi olanaklarını seferber etmesi temel alınmalı, örgüt dışından kaynak-sponsor bulma gibi kırıcı-deforme edici etkileşimlere açık ilişkilerden uzak durulmalıdır.

Örgütün Ortak Aklı Seferber Edilmelidir

Örgütün ortak aklını ortaya çıkartıcı, seferber edici Demokrasi Kurultayları, Mühendislik Mimarlık Kurultayları, Mühendislik Mimarlık Eğitimi Sempozyumu, Sanayi Kongresi, Enerji Sempozyumu gibi kolektif çalışmalara önem verilmeli, çeşitlendirilmeli ve yaygınlaştırılmalı; bu yönde harcanan emeklere ve ürünlerine saygı duyulmalı-sahiplenilmelidir.

Gençliğimizle Buluşarak Geleceğimize Güvenle Bakabilmeliyiz

Örgütsel etkinlik, bugüne ilişkin müdahale yeteneğinin yanı sıra geleceği kucağıyla alabilme kapasitesi ile de ilgilidir. Bu nedenle örgütümüzde genç kadroların kazandırılması, onların görevlendirilmelerinde ve aktif çalışmalarda yer almasının özendirilmesi, bunların sürekli kılınması ve kurumlaşmasına olanak yaratılması önemsenmelidir. Odalarımızın bir kısmında bu yönde yaratılan olumlu gelişmeler tüm örgüt düzeyinde yaygınlaştırılmalı ve TMMOB düzeyinde de uygun düzenlemelere kavuşturulmalıdır.

Hepinizi TMMOB'nin devrimci birikimlerini geleceğe taşımak bu çizgisini sürdürmek için seçimlerde Devrimci Demokrat Platform'un önderliği adayları desteklemeye davet ediyoruz.

Yaşasın TMMOB Örgütülüğü

TMMOB'NİN DEVRİMCI GELENEĞİNİ GELECEĞE TAŞIYACAGIZ!

"Küreselleşme, Bölgeselleşme ve Emek" Sempozyumu Yapıldı

MAI ve Küreselleşme Karşıtı Çalışma Grubu'nun organize ettiği Küreselleşme, Bölgeselleşme ve Emek Sempozyumu, 15-16 Nisan tarihlerinde Petrol İş Sendikası salonunda gerçekleştirildi. Çalışma Grubu'nu oluşturan işçi ve memur sendikaları, meslek odaları, demokratik kitle örgütleri ve sivil inisiyatifler etkinliği hazırlanmasına katkıda bulundu. Sempozyuma yerli konuşmacıların yanı sıra İtalya, Fransa ve Yunanistan'dan da konuşmacılar katıldılar.

Sempozyum'da genel olarak kabul gören görüşleri içeren bir deklarasyon hazırlanarak 17 Nisan'da bir basın toplantısı ile duyuruldu. Bu Deklarasyonu sizlerle sunuyoruz.

Sempozyum Sonuç Deklarasyonu

Kamuyuna, 17 Nisan 2000

Gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerde uyguladıkları bilimsel ve tamamen sermayeden yana, emekçilere karşı politikaları sonucunda dünya nüfusunun önemli bir bölümünün yoksullaşmasına, milyonlarca Afrikalı, Güney Amerikalı, Asyalı ve hatta Gelişmekte olan ülke insanlarının her gün açlıktan ölmesine diğer tarafta işe kredi adı altında yoksul ülkelere dayatılan bu bağımlılıklı aygıtları sayesinde dünya finans sermayesinin daha da güçlenerek, gelişmiş ülkelere bile emeğin kazanımının gerilemesine, örgütülüğünün azalmasına ve üretime gelen gücünün kullanılmaması bile zorlaşmasına yol açan kapitalist sistem can damarları olarak nitelendirilebilen IMF ve Dünya Bankası, oyunlarını bir yenisini eklemek üzere 16 Nisan'da (Dün) ABD'ni Washington kentinde "Bahar toplantıları"na başlamıştır. Ancak unutulmamalıdır ki, bundan sadece 4-5 ay önce sistemin bir başka önemli aygıtı olan WTO da benzer hedeflerle Seattle'da bir toplantı yapmaya kalkmış ve bu olay Amerika'nın çok uzun bir süreden beri

görmeyi boyutlarda şiddet, protesto ve direnç gösterilerine sahne olmuştur. Bu tepkilerin de etkisiyle WTO toplantıları hiçbir anlaşmaya varılmadan, ortak deklarasyon çıkarılmadan bitirilmek zorunda kalmıştır.

Bizler çok iyi biliyoruz ki "Bahar Toplantıları" adı verilen ve IMF ve Dünya Bankasının artık tüm dünya tarafından gayet iyi tanınan bu tip toplantıları sonucunda atılan adımlar,dünya halklarını daha derin krizlere sokacaktır.

IMF ve Dünya Bankası "Bahar Toplantıları" adı verilen ve IMF ve Dünya Bankasının artık tüm dünya tarafından gayet iyi tanınan bu tip toplantıları sonucunda atılan adımlar,dünya halklarını daha derin krizlere sokacaktır.

protesto edilmesi kapsamında Türkiye MAI ve Küreselleşme Karşıtı Çalışma Grubu olarak işçi ve Kamu Çalışanları Sendikaları, TMMOB, TTB ve TEB bağlı Meslek Odaları ve Demokratik Kitle Örgütleri ile birlikte 15-16 Nisan 2000 tarihlerinde düzenlediğimiz KÜRESELLEŞME, BÖLGESELLEŞME VE EMEK" Sempozyumunda 2 gün tartışılan ve ortaklaşan görüşleri kamuyuna açıklıyoruz.

- 1-Kapitalizmin küreselleşmesine karşı tüm emek güçlerinin birlik içinde ve bütünlüklü, cepheinden karşı çıkış göstermesinin koşulları yaratılmalı, gelişmiş-az gelişmiş ya da kuzey-güney veya yoksul-zengin biçimindeki ayrıtımların ve halkları karşı karşıya getirmenin emekçilere hiçbir yarar sunmayacağı gibi sömürüyü şiddetlendiren bir nitelikte olduğu,
- 2- Ulus Devletler içindeki mücadele ile aynı anda emeğin uluslararası mücadele birliğinin sağlanması için ortak örgütlenmeye araçları, ortak bilginin ve ortak eylemin koşullarının yaratılması,
- 3- Sermayenin Kurumlarına karşı 30 Kasım 1999'da SEATTLE'de ve bugün Washington D.C.'de direnenler Türkiye Emekçilerinin desteğinin iletilmesi,
- 4-Küreselleşme ve Bölgeselleşme konularında emekçilerin bilgilendirilmesinin en önemli görev olduğu ve bu kapsamda Türkiye MAI ve Küreselleşme Karşıtı Çalışma Grubunun çalışmalarına daha aktif destek verilmesi ve Çalışma Grubunun mevcut uluslararası dayanışma ve işbirliği potansiyelinin daha da artırılması konularında görüş birliği sağlanmıştır. ○

Türkiye MAI ve Küreselleşme Karşıtı Çalışma Grubu

Küreselleştirilemeyenler

Ceylan Demircan
(İTÜ Matematik Mühendisliği - Öğrencisi)

Emperyalizm kendine uygun yeni elbisesini giydi; etk ek uçlarından 5 cm uzatıp kenarlardan aldıkları şık bir "bin ayır ört" elde etmiş oluyor. "Bir parça bez" dememek, örtüğü ayıyı unutmayıp cidiye almak lazım.

Etek boyunu uzattılar ya emperyalizmi "küreselleşme" diye yutturmaya çalışıyorlar. İnsanlığın hafızasının zayıflığına güvenip, dün ve bugün yaptıkları, yarın yine yapmaya devam edecekleri insanlığı düşman faaliyetleri, kendilerine küreselleşme dediler diye, unuttuğumuzu zannediyorlar. Bu rahatlıkla kalkıp insan haklarına saygı diye dört bir bucağı dolayışına, insan hakları dersleri vermeye girişiyorlar.

Emperyalizm, emperyalizm olalı hiç bu kadar naif bir tanımlama ile anılmadı (sol içindeki algılanışı dahil). Onun, "bir üretim ilişkisi boyu" kadarlık farkına, barbarlık, sömürgecilik gibi - duyduğunuzda "kesinlikle kötü bir şey" dediren - tanımlamalar yerleştirilirdi, kendisi yeni parlatılmış küreselleşme tanımlama terk edip, delil yetersizliğinden beaet etmiş bir tecavüzünün "masum", "garip", "mağdur" gibi pozitif önmelerle anılmasına benzetebileceğim ve en fazla, kulağa hoş gelen tınısıyla "kimileri kötü bir şey oldu"na söylüyor ama bilmem ki..." dedirtecek oluştıra servise sunuluyor.

Sınıflar mücadelesinin - tarihin - karşılaştığı en büyük barbarlığı adı adınca emperyalizm diyerek devam edeceğim ve bu cümleden sonra artık küreselleşme lafını kullanmayacağım.

Geçtiğimiz iki ay, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de IMF, Dünya Bankası ve ABD karışığı üzerinden anti-emperyalist eylemliliklere sahne oldu.

Dünya söz konusu olduğunda, bu eylemliliklerden özellikle Seattle'da gerçekleştirileni bir heyecan dalgası yarattı. Bütün heterojen yapısına ve siyasi hedeflerdeki muğlaklığa karşın dünyanın herhangi bir yerindeki anti emperyalist mücadeleye sempatiye bakmanın anlaşılır nedenleri vardır. Ama heyecanlanmak için bu kadar uzağa gitmeye ve bu kadar zamandır beklemeye hiç gerek yoktu.

Bu memlekette anti-emperyalist mücadele belki de hiç bu kadar gerekli ve mümkün olmamıştı. Türkiye'nin yakın geleceğinin anti emperyalist mücadeleyi daha olanaaklı kılyor oluşu evet gerçekten de heyecan verici.

Hemen bir örnek vermek istiyorum. Geçtiğimiz nisan ayında, iki mekan, İTÜ ve Dolmabahçe 32 yıl sonra yine aynı başlıkta buluştu.

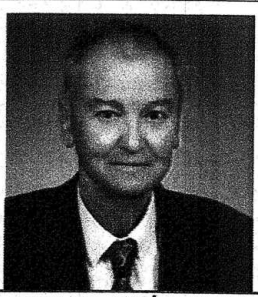
17 Nisan Pazartesi günü Dolmabahçe'de "IMF Defol" pankartı açan 70 öğrenci dövülecek gözüaltına alındı. Protestolarına İTÜ Gümüşsuyu Makine Fakültesi'den devam eden öğrenciler "IMF Defol" sloganlarını üniversiteye taşıdılar.

Aynı saatlerde İTÜ Taşkışla kampüsüne gelen öğrenciler, kampüsün Amerikan bayraklarıyla donatıldığını ve Amerikan Eğitim Fuarı başlında bu memleketin genç beyinlerinin fethedilmeye çalışıldığını gördüler. Bu karışılardan bir saat sonra Eğitim Fuarı'nı basan öğrenciler "Yankee Askerlerin, Üslerine, Hamburgerine Defol" pankartını açıp, kaplıkları bir Amerikan bayrağını yakılar.

Evet Türkiye'de anti emperyalist mücadelenin zeminini güçlü bir biçimde vardır ve işlemeyi beklemektedir. IMF politikalarına tam boy teslim olmuş, yeni NATO konsentinin pürüzüz hizmetinde, Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasya'da oynanan satranç oyununda, ABD'nin sorun çıkarmayan taşı bir ülkede anti emperyalist mücadelesine güncel olmazda, başka nerede olabilir ki? ○

Bilim ve teknolojinin duayeni Prof. Dr. Raşit Tolun'u kaybettik

Prof.Dr. Ekrem EKİNCİ

PROF. DR. RAŞİT TOLUN
1920-2000

Prof. Dr. Raşit Tolun'u 23 Nisan 2000 tarihinde kaybettik. Kendisi görüşümüze göre, Türkiye Cumhuriyeti'nin bugüne kadarki tarihi içerisinde bilim ve teknolojiyi yorguna konusunda en büyük hocadır. İsviçre'ye çok parlak bir lise mezunu olarak bursla gittikten sonra köklü kimya, mineroloji mühendislik dersleri alan Prof. Dr. Raşit TOLUN bu konudaki engin birikimini sürekli geliştirerek kendine hayat boyu süren bir ayrıcalık kazandırmıştır.

Ülkesine genç bir mühendis olarak dönen Prof. Dr. Raşit TOLUN MTA elemanı olarak yeni maden kaynakları keşfederek, yeni tesisler kurarak ve işleterek üretimin yönelik önemli katkılarla bulunmuştur. Meslek hayatının girişi aşamasında edindiği bu tecrübeler yaşam boyu kendisinin en önemli özelliklerinden birisini oluşturmuştur.

Daha sonra ülkesinin en önemli üniversitelerinden ODTÜ'nün kuruluşu aşamasında bilim dünyasına girerek, kuruluşuna yoğun katkı vermiştir. Bu sıralarda

dünyanın en ileri teknik üniversitelerinden MIT ve Imperial College'da araştırmacı olarak çalışmıştır. Flotasyon üzerine özgün teoriler geliştirerek konusunun en saygın bilim adamlarından biri olmuştur. Geliştirdiği teoriler yoğun olarak kullanılmış ve el kitaplarına girmiştir. Bilim adamlığının zirvesinde iken 1973 yılında bu kez TÜBİTAK'ta Gebze Araştırma Enstitüsü'nün kuruluşunda görev almış ve aynı zamanda İTÜ'de çalışmaya başlamıştır. Bu aşamadan sonra bilim ve teknolojiye tüm birikimlerini oluşturmuş Prof. Dr. Raşit TOLUN'un altın çağları başlamıştır. İTÜ'de ve MAM'da bor konusunu odak noktası haline getiren hoca, bu konuda dünyanın en yoğun bilim ve teknoloji altyapısını oluşturmasını sağlamıştır. Kendisinin TÜBİTAK'tan aldığı ilk ABD patentinin konusunu oluşturan "Tinkal'den Elektroliz Yöntemi İle Borik Asit ve Sudkosit Üretimi prosesi" Türkiye'de tasarlanan ve geliştirilen en mükemmel proses geliştirme örneğidir. Bu düşünce uluslararası seviyede de geçerli bulunmuş olacak ki Solvey bu prosesi fabrika ölütüsünde Türkiye'de kurma konusunda teklifte bulunmuştur.

Türkiye'de bor konusundaki birikimin tümünde net katkıları olan Prof. Dr. Raşit TOLUN bu konuya fabrika kurarak, fabrika revize ederek, teknolojiler geliştirerek, patentler alarak ve dünya çapında etkin bilim adamları yetiştirerek görülmemiş hizmetler vermiştir. Ülkemizde hangi bilim adamı, bilim adamlığının en üst ötekasındayken, kendisine ülkenin en önemli mineralelinin değerlendirilmesini misyon edinerek, bir misyoner gibi vefat ettiği güne kadar hizmet etmiştir?

Prof. Dr. Raşit TOLUN Uludağ Wolfram madenini keşfeden iki bilim adamından biridir. Bulduğu minerallerden birine Bursait adını vermiş, geliştirdiği patentlerde, proseslerde, yazdığı makalelerde her zaman gençler ve öğrencileri ön plana çıkarmıştır. Tüm yaşamı boyunca ulaştığı bilimsel ve teknolojik mükemmellik buluşları, Kayak Milli Takım Kaptanlığına kadar giden sportif başarıları Prof. Dr. Raşit TOLUN kişiliğinden, anlayış, vericilik, üreticilik, tevazu ve erdem yökülü bir sevgi yumağı olmuştur.

MTA, ODTÜ, Etibank, MAM ve İTÜ'de Prof. Dr. Raşit TOLUN ile çalışanlarla onunla çalışmanın ayrıcalığını her zaman hissetmişlerdir. Yaşam boyu bunu her zaman hissederek ondan çok şeyler öğrenen biz öğrencileri yaşamımız boyunca onu saygı ve sevgi ile anacağız. Türk toplumu sağlığında çok ilgilendiği ve bazı durumlarda farkına varmadan kıldığı bu yüce bilim adamını arkasında bıraktıkları ile keşfetmek zorunda kalacaktır. MTA'nın, ODTÜ'nün, Etibank'ın, MAM'ın İTÜ'nün ve tüm bilim camiasının başı sağ olsun. ○

alandaki yapıcı atılmaları ile tanınmış olan Prof. Dr. Raşit TOLUN, 1973'te Tübitak Marmara Araştırma Enstitüsü'nün Kimya Bölümü Başkanlığı'na atandı. Öğretim görevine bu kez İTÜ Kimya Fakültesi'nde devam etti ve araştırmalarıyla çoğunlukla bor bileşikleri sayımının gelişmesine yöneltti. 1981 Sedat Simavi Vakfı Fen Bilimleri ödülünü de yine bu alandaki itira beratına istinaden aldı. TÜBİTAK-MAM'da gerçekleştirilen çalışmaları alınan patentlerin %80'inden fazlası Prof. Dr. Tolun yönetiminde gerçekleştirilmiştir.

Öğretim üyeliği süresince uluslararası alanda tanınmış birçok bilim adamımızın yetiştirilmesine katkıda bulundu. Bugüne kadar yerli ve yabancı dergilerde yayınlanmış 100'den fazla eseri bulunmaktadır. Hakkında "Madencilik Yön Verenler" isimli yaşam öyküsünü içeren kitap mevcuttur. Emekliliğinden sonra TÜBİTAK-MARMARA Araştırma Enstitüsü'nde danışmanlık görevi yapmıştır.

İTÜ'de öğretim üyeliği yaptığı 1975-1987 yılları arasında boraks sayımının en önemli darboğazı olan killerin flitasyon işleminin anlaşılmasını sağlayan ve uygulamaya intikal eden araştırmaları için 1988'de Türkiye Rotary Klüpleri'nin teknoloji ödülünü kazandı. 1987'de İTÜ'den emekli oldu.

Prof. Dr. Raşit TOLUN, 23 Nisan 2000 Pazar günü yaşama veda etmiştir. ○

KIZ KULESİ'Nİ GERİ İSTİYORUM

Özden KAYA-Mimar

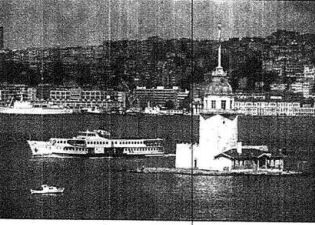
BİR HABER

Hürriyet gazetesinin 29 Mayıs günlü gazetesinde Kız Kulesi'ne ilişkin alttaki haber yayınlandı. "Mimarlar Odası eski başkanı Oktay Ekinci ve İstanbul şubesi eski başkanı Prof. Dr. Afife Batır, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün kararına, üyesi oldukları koruma kurulunda Kız Kulesi konusunda yasaklı hale getirildi. Kız Kulesi'ndeki restorasyon uygulamasına karşı çıkan, restorasyonun tarihi eseri tahrip ettiğini savunan Ekinci ve Batır bundan böyle üyesi oldukları 3 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nda Kız Kulesi'yle ilgili toplantılar katılamayacak, konuyla ilgili toplantılara katılamayacak, konuyla ilgili kullanamayacak."

Bunun Kültür Bakanlığı'nın tarafsızlığı öngörerek yaptığı bir uygulama olduğunu düşünmek iyi niyeti de aşan bir sağlığı varıyor. Batır ve Ekinci tarafı diğer üyelerinin tarafsızlığından nasıl emin olunabilir ki. Böylesine gündemde olan bir konuda bırakın CED raporlarını okumayı, Kız Kulesi'ni uzaktan görmek bile onu bu hale getirenler karşısında durmayıp, bu eğer tarafsızlık tarafları olmayı gerektiriyor.

Eğer süreç tekrar bakarsak en başından bu yana yanlışla doğru diyen bir zihniyeti görüyoruz. Bundan beş yıl öncesinde Turizm Bakanlığı restore edilebilecek yeterince parası olmadığı söylerken Kız Kulesi'nin 49 yıllık Ahmet Hamoğlu'na kiralandı. Bu son yılların özelleştirme politikasının bir ürünüydü, yoksa Bakanlık onarım için gerekli görülün 50 milyar lirayı bulurdu. Bir imgeyi, çocukluğumuzun masalını özelleştirerek düşlerimizi basitçe ranta dönüştürdük. Ve bundan sonra yapılan en fazla paramın hangi yollarla kazanılacağına dair. Restoran olarak tahsis edilecek konsulluklar, Kız Kulesi'nin kültürün toplumsal parçası olduğu buranın kültürel yuvası olarak kullanılması gerektiği görüşleri sünen altı edildi.

Daha sonra ki restorasyon sürecinde sade ve müte-

vazı olan yapı belgelerle dayalı bilimsel bir restitüsyon araştırmasına dayanmadan aşırı derecede süslenildi. Bu uygulama yapıların bilimsellikten, mimarlık etliğinden uzaklaştırıldı, bu mekânın, ulaşılmazlığı simgeleyen I. Dereden tarihi eser olduğu ikinci planda kaldı. Beton platform etrafında ki kayalık kalırdır, onaylı proje dışına çıkılarak beton platform 30 m2 büyütüldü. Statik projeler yapılmaksızın "niteliksiz ek" tabir edilen yapı kaldırıldı. 17 Ağustos depreminden hasar alınca çelik putrelere desteklendi. Taşçıya çelik boyunluğuyla görünümü de değişti.

Kız Kulesi'nin restorasyonunda ki olumsuz müdahalelere ilişkin çok şey söylenebilir. Sonuçta başarısız olmuş bir restorasyon çalışmasıyla karşı karşıyayız. Bundan sonrası için yapılacak olan ivedi bir şekilde bir komitenin kurulması, yanlış uygulamaların düzeltilmesi, beton platformun eski haline döndürülmesidir. Bu olumsuz uygulamaların zeminini oluşturan ticari kaygılardan vazgeçilmelidir. Bunun için de yapılan sözleşme feshedilmeli, Kız kulesi toplumun ortak kullanımına açılmalıdır. Bizim olan Kız Kulesi'ni geri istiyoruz. ○

Mühendis ve Mimarların Özgün Sesi

TMMOB 36. Olağan Genel Kurulu'nda dağıtılan bildiri yayınlıyoruz.

Meslek alanlarını düzenleyen güçlü organizasyonlara duyulan gereksinimin yaşamsal önem kazandığı günümüz koşullarında, sayıları 500 bini aşan mühendis ve mimarların üst örgütü TMMOB'nin, mühendislerin başka hiçbir örgütün düzenleyici ve denetleyici olamayacağı alanlarda taşıdığı sorumluluklarını, giderek daha da artırmaktadır.

Ülkemiz geleceği adına yaşamsal sorumlulukların bilincindeki, bilim ve teknoloji emekçisi mühendis ve mimarlar olarak diyoruz ki;

TMMOB, Yönetim anlayışı ile,

-Kamu yararını ön plana alan, bilimsel ve teknik bir bakışın etkin olduğu anlayışların odağı olmalıdır.

-Meslek alanlarıyla ilgili konularda politikalar üretiren, düzenleyen, denetleyen ve sorgulayan bir kurum olmalıdır.

-Yönetim organlarının oluşturanların kendi gerçekleri, doğruları ve öncelikleri, üyelerin

MÜHENDİS VE MİMARLARIN ÖZGÜN SESİ

Meslek alanlarını düzenleyen güçlü organizasyonlara duyulan gereksinimin yaşamsal önem kazandığı günümüz koşullarında, sayıları 500 bini aşan mühendis ve mimarların üst örgütü TMMOB'nin, mühendislerin başka hiçbir örgütün düzenleyici ve denetleyici olamayacağı alanlarda taşıdığı sorumluluklarını, giderek daha da fazla artırmaktadır.

Ülkemiz geleceği adına yaşamsal sorumlulukların bilincindeki, bilim ve teknoloji emekçisi mühendis ve mimarlar olarak diyoruz ki;

TMMOB,

Yönetim anlayışı ile;

- Kamu yararını ön plana alan, bilimsel ve teknik bir bakışın etkin olduğu anlayışların odağı olmalıdır.
- Meslek alanlarıyla ilgili konularda politikalar üretiren, düzenleyen, denetleyen ve sorgulayan bir kurum olmalıdır.
- Yönetim organlarının oluşturanların kendi gerçekleri, doğruları ve öncelikleri, üyelerin başka hiçbir örgütün düzenleyici ve denetleyici olamayacağı alanlarda taşıdığı sorumluluklarını, giderek daha da fazla artırmaktadır.
- Hergeç reddeden kolayca politikalar yerine, neye-niçin karşı olduğunu belirten, alternatif çözümler üretiren, proje geliştiren Birlik anlayışını etkin kılmalıdır.
- Kamuyuunda sahip olması gerekli; saygınlığı kazanılabilecek işleri kurumsal yapının ve örgütü denetleyen anlayışın hızla geliştirmelidir.
- Gücünü, temsil ettiği odalar ve üyelerden aldığını bir göstergesi olarak, karar ve eylemlerinde bağlı odalar ve üyelerinin katılım ve davranışlar içinde olmalıdır.
- Devletin sosyal niteliklerini temsil eden kurumların ortadan kaldırılması ya da özelleştirilmesi ve sosyal devlet anlayışının yıkılması yönündeki politikalarla, üretimin gelen gücünü kullanarak karşı koymalıdır.

gerçekleri doğruları ve öncelikleri ile örtüşmelidir. -Kendi meslek alanları içinde mühendisçe düşünüp üretiren, geleceğe ışık tutan, ülkemizin ve halkımızın çıkarlarını kollayan, yalnızca eleştiren değil yol gösteren öncü ve örnek bir meslek örgütü olmalıdır.

-Herşeyi reddeden kolayca politikalar yerine, neye - niçin karşı olduğunu belirten, alternatif çözümler üretiren, proje geliştiren Birlik anlayışını etkin kılmalıdır.

-Kamuyuunda sahip olması gerekli saygınlığı kazanılabilecek işleri kurumsal yapısını ve örgütü demokrasi anlayışını hızla geliştirmelidir.

-Gücünü, temsil ettiği odalar ve üyelerden aldığını bir göstergesi olarak, karar ve eylemlerinde bağlı odalar ve üyelerinin katılım ve katkıların teşvik edici tutum ve davranışlar içinde olmalıdır.

-Devletin sosyal niteliklerini temsil eden kurumların ortadan kaldırılması ya da özelleştirilmesi ve sosyal devlet anlayışının yıkılması yönündeki politikalarla, üretimin gelen gücünü kullanarak karşı koymalıdır.

-Örgütsel bağımsızlık ilkesinin gereği olarak,herhangi bir siyasi partinin ya da hareketin yan örgütü çağrışımını verebilecek söylem ve eylemlerden kesinlikle kaçınılmalıdır.

Mühendis ve Mimarların Sorunlarına çözüm anlayışı ile;

-Mühendis ve mimarların örgütün çok uzaklarda kendi sorunlarıyla başbaşa işsiz ve eğitimsiz kalmaları için etkin ve rasyonel politikalar üretmeli ve bunların yaşama geçirilmesi için mücadele vermelidir.

-Üyelerinin meslek alanından etkili ve yetkili olabilmeleri için, demokratik ve özlük haklarını koruyup kullanabilmeleri için, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklar için, gerekli çalışma ve mücadelelerin içinde olmalıdır.

-Mühendis ve mimarların meslek odalarına kayıtlı zorunluluğunun geri getirilmesi için, gerekli

anayasal ve yasal düzenlemelerin yapılması yolunda demokratik mücadele verilmelidir.

-Mühendislik ve mimarlık eğitiminde, planlama anlayışının etkin ve egemen kılması yönünde, ilgili bütün kurumlara iletişim, etkileşim ve proje önerileri geliştirmelidir.

-Mühendislerin yoksullaştırılmasına, işlevsiz kılınmasına, meslek alanları dışındaki işlerde çalışmak zorunda bırakılmasına, kitlesel işsizlik yaşamasına neden olan anlayışları sorgulamalıdır.

-Halen yürürlükte bulunan rant ekonomisi politikalarına son verecek, mühendis ve mimarların varlık nedeni olan üretim ekonomisi politikalarına varlık olacak mücadelelere yoğunlukla katkı koymalıdır.

-Çünkü Mart 2000 sonu konsolide bütçe giderlerine göre bütçenin %58'inin borç faizine, sadece %60,82'sinin yatırımlara ayrıldığı gerçeği, mühendis ve mimarların gözden çıkarıldığının en açık kanıtlarından birisidir.

Cumhuriyet Devriminin ürünü, mühendis ve mimarlar olarak, meslek ve meslektaş sorunlarının ülke sorunlarından ayrı tutulmayacağını bilincinde;

Bağımsız, demokratik ve laik Türkiye için, Atatürk Devrimlerine ve ülkenin bölünmez bütünlüğüne sahip çıkılması için, TMMOB'nin yeniden yapılanması, gerçek meslek örgütü kimliği kavuşturulması ve kurumsallaşması için,

TMMOB'nin politik kimlik ve saplantılardan arındırılması ve yönetimin benzer kimlikte yeni alternatiflerin eline geçmesi için,

Bireylerin ve örgütlerin güdümünde olmayan, odaların ve üyelerinin geniş katılım ilkelere savunun bir TMMOB için,

Tüm mühendis ve mimarların, giderek yükselen özgün sesiyle, ülke geleceği açısından yaşamsal önem taşıyan, her ferdinin tarihsel sorumlulukları olan, böyle bir örgütü kucaqlayarak, birlikte yeniden inşa edeceğine inanıyoruz.

ÜLKEMİZE, MESLEĞİMİZE, EMEĞİMİZE SAHİP ÇIKMAK İÇİN GELİN TMMOB'Nİ HEP BİRLİKTE YÜCELETİMİZ

ÇAĞDAŞ MÜHENDİS MİMARLAR .

Sayın Divan, Sayın Yönetim Kurulu, Sayın Delegeler

TMMOB 35. Dönem Yönetim Kurulu'na teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum.

1970'lerin başında başlayan mühendis-mimar mücadelesinin 30. Yılındayız. Başlangıç çizgimizi hala sürdürebilmekten mutluyuz. Bu 30 yılda 2 askeri darbe geçirdik, ama bugün gene buradayız ve dimdik ayakta. 30 yıllık mücadelede çok arkadaşımızı yitirdik, Hatip Dicle gibi, Akın Birdal gibi birçok arkadaşlarımız daha cezaev-

TMMOB, Yavuz ÖNEN ve 30 yıl

Tayfun Mater

lerinde. Tüm aramızda olmayanlara sevgili Teoman abimizi anarak bir selam yolluyoruz. Bugün bu 30 yıllık mücadeleyi başlatanlardan biri, sevgili Yavuz ÖNEN aktif TMMOB yöneticiliğinden ayrılıyor. Onun son 30 yıllık yaşamı, ülkemizin bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin birebir görünüşüdür.

12 Eylül'ün zor günlerinde de Yavuz ÖNEN hep TMMOB'deydi. Biz zorunlu olarak uzakta olanlar, onun ve arkadaşlarının TMMOB'ye sahip çıkacağını biliyorduk, inanıyor-duk ve bunu başardık. 12 Mart'ın cezaevlerinde 28 Şubat sürecinde ise,

TMMOB onun önderliğinde her türlü baskıya göğüs gerdi ve militarist-demokrasinin bir aracı olmadı. Ben, onun bu davranışının, siyasi yaşamının en önemli başarısı olduğunu düşünüyorum.

TİH'nin kurucusu ve yöneticisi olarak ülkemize ve halkımıza yaptığı hizmetler ise olağanüstü boyuttadır.

Bugün onu uğurlarken, TMMOB'ye katkısının daima süreceğini biliyoruz, ona ve sevgili Rezzan Hanım'a mutluluklar diliyoruz. ○

TMMOB 36. Dönem Olağan Genel Kurulu Çalışma Esasları Komisyonu Raporu

Genel Kurul'da oluşturulan komisyonun hazırladığı, ancak Genel Kurulda çeşitli itirazlar nedeniyle tartışılmayan raporu yayınlıyoruz.

1. TMMOB'nin 36ncı dönem çalışma ilkelerinin temelinde örgütsel işleyiş düzelse, örgütlenmeyi ve katılımı artıracak önlemlerin alınması temel bir görevdir. Toplumsal görevlerden hızla uzaklaşma, üyelerine yabancılaşma ve ticarileşme sonuçlarını doğuran hizmet üretiminin ve yerleşmeye karşı çıkmalı ve önlemlerin alınmalıdır. Devlette olan ilişkilerin, TMMOB'nin halkan ve emekten yana niteliğini baltalamasına izin vermemeli, sorunların lobicilikle, kulis faaliyetleriyle değil, sınıf mücadelesiyle açılacağı gerçeğinden hareket etmelidir. TMMOB, Türkiye sermaye sınıfının, emperyalistlerin tüm dünya emekçilerine yıkım getiren ekonomik, siyasal ve ideolojik programlarıyla uyum içerisinde geldiği açılımlarına karşı mücadele etmeli, küreselleşme politikalarının gerçek yüzü olan bu yıkımı tüm boyutlarıyla teşhir etmeli, bu çerçevede tüm emekçiler gibi mühendisler ve mimarlar için de işsizlik ve yoksulluğa anlamına gelen değıştirmelere, sosyal güvenliğin tasfiyesine, örgütsüzleştirme ve sendikası-zlaştırmaya karşı çıkmalıdır.

2. Burjuvazinin, Türkiye'nin kalkınmasını değil rant ekonomisini güden politikaları bilinciyle olarak uygulama sokmasını emperyalist işbölümünün bir sonucu olduğunu ve bunun ülkenin kalkınması imkansızlaştırdığını üyeleri ve halka anlatmalı, bu tercihin ülke ekonomisinde değışmez bir tarz olarak benimsenmesini önlemek için çalışmalıdır.

3. Ülkenin emperyalizme bağıtlığının pekiştirilmesi anlamına gelecek olan ve dolayısıyla ülkeyi plansızlığa, üretimsizliğe, yoksulluğa, geriliğe, emekçileri de işsizliğe, örgütsüzliğe ve açlığa sürüklemeye kaçınılmaz görünen AB üyeliğine karşı çıkmalıdır.

4. TMMOB Demokrasi Kurulayında kararı alınan Demokrasi Programının hayata geçirilmesi ve burada ele alındığı şekliyle, Kürt sorununa kalıcı ve adil bir çözüm bulunması için çaba göstermelidir. Bu gerekçyle,

a) Son 15 yılda süregelen toplumsal olaylar nedeniyle doğu ve güneydoğuda yok olma noktasına gelen tarım ve hayvancılıkla ilgili olarak bir araştırma yapılması;

b) Doğru ve güneydoğuda çeşitli nedenlerden ötürü göç eden insanların can güvenliklerinin sağlanması tekrar köylerine dönmeleri teşvik edilmesi bu teşviğin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla yaşam standartlarının yükseltilmesi için gerekli altyapının hazırlanmasına yönelik araştırma yapılmasını ivedilikle gündeme almalıdır.

5. Artık bir "savunma" tedbirini odden, emperyalist ülkelerin bölgedeki saldırı ve savaş yanlış politikalarının bir parçası olduğu açıkça ortaya çıkan silahlanmaya karşı durmalıdır.

6. Ülkeyi karanlığa sürükleyen ve dışa bağımlılığı artıran yanlış enerji politikalarının, özelleştirmelerin ve nükleer santrallerin alternatifini üretmelidir.

7. Haberleşme hakkını ortadan kaldıran, ülke güvenliğini hiçe sayan telekomünikasyon özelleştirmelerinin durdurulması için çaba sarfetmelidir.

8. Ülke emekçilerini uluslararası sermaye çevrelerinin kölesi durumuna getiren uluslararası tahkimin kaldırılması için mücadele etmelidir.

9. Ülke çıkarlarını değil, emperyalistlerin çıkarlarını gözetan tarım politikaları sonucu, tarımın ve köylülüğün çökertilmesi, tarımın kontrolü ve hatta başta GAP olmak üzere tarımsal arazilerin emperyalist tekelinin eline geçmesine ve bu politikaların sonucu doğan ve doğacak devasa işsizliğe karşı durmalı ve halkın beslenme hakkını temel alan, planlı bir tarım ve tarımda istihdam politikası geliştirilerek uygulanmasını savunmalıdır.

10. TMMOB geçtiğimiz dönem önüne koyduğu geniş programı parasal sıkıntılar ve Odaların önemli bir kısmının çalışmalara katkıda bulunmaması gibi sorunlar nedeniyle gerçekleştirmekte sıkıntı çekmiştir. Bu nedenle bu dönem Odaların etkinliklerinin bütünleştirilmesi ve ortak etkinliklerinin programlanmasını sağlayacak biçimde programını oluşturmaları ve Odaların kaynak paylaşımına katkısını sağlayacak tedbirleri almalıdır.

11. TMMOB, Mühendislik-Mimarlık Kurulayı çalışmasını tamamlayıcı, TMMOB örgütülüğünün fiziki yapı, çalışma tarzı, kadro anlayışı vb. tüm yönleriyle tartışıldığı, yerel birimlerde tüm üyelerin katılımıyla başlayan bir tartışmalar sürecini ve kurulay belge ve metinlerinin örgüte sunulmasını içeren bir TMMOB Kurulayı örgütlemelidir. Mühendislik-Mimarlık öğrencilerinin Kurulayın özellikle Eğitim ve Öğrenci Örgütlenmesi ile ilgili başlıklarına katılımı sağlanmalıdır. TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Mesleki Etik Kurallarının oluşturulması TMMOB Kurulayında ele alınmalıdır. Kurulay'dan sonra yapılacak bir Olağanüstü Genel Kurul'da Kurulay sonuçlarını hayata geçirmek için gerekli örgütsel kararları üretmelidir.

12. TMMOB, her türden yasal dayatmaya karşı çıkmalıdır. TMMOB, kendi alanını, toplumsal çıkarları gözeterek düzenler. Bu düzenlemeleri örgütün tartışmasına ve katılmasına açarak yapar.

13. Odaların TMMOB, Oda birimlerinin İl Koordinasyon Kurulu etkinliklerine katılımı ve Odalarımızın üyeleriyle ve özellikle emekçi mühendis/mimarlarla bağları alanlarında önemli sorunlar yaşanmaktadır.

Bu nedenle, TMMOB-Oda, İl Koordinasyon Kurulları-Oda birimleri ve tüm kademelerde işyeri temsilcilikleri ve komiteleri ilişkileri tüm yönleriyle gözden geçirilerek işlevlendirilmelidir.

a) Oda Yönetim Kurulları birimlerinin etkinliklere katılımlarını sağlamak konusunda TMMOB Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur.

Bazı odaların, TMMOB kararlarını dinlemeyerek kendi çalışmalarını uygulamaya koyması Birlik kavramıyla çalışmaktadır. TMMOB Yönetim Kurulu, karar oluşturma süreçlerine katılmayan ve/veya alınan kararlarla uymayan, Birliği zedeleyici davranış ve etkinliklerde bulunan, uyarılara karşın bu etkinlikleri sürdürün Oda Yönetim Kurulları'na gerekli yaptırımları uygulamalıdır.

b) Odalarımız üyelerinin mühendislik/mimarlık hizmetlerinin denetlenmesi konusunda TMMOB Yasası ile TMMOB ve Oda mevzuatının kendilerine sağladığı yetki ve olanakları kullanmalı, denetim görevini kolaylaştırmak iddia veya amacıyla da olsa yerel yönetimler ya da ilgili kamu kurumları ile; Odalarımızın örgütsel bağımsızlığını zedeleyen, kamusal denetim işlevini etkisizleştiren protokollere başvurmamalıdır. TMMOB

Yönetim Kurulu bu konuda gerekli tedbirleri almalıdır.

c) TMMOB Yüksek Onur Kurulu'nun 1980'den bu yana çalışmalarını, ele aldığı dosyalar, verilen kararlar, ve kararların uygulanması açısından sentezleyen bir atarımının gerçekleştirilmesi, örgüte sunulması ve 36. Dönem çalışma ilkeleri çerçevesinde işlevinin güçlendirilmesini sağlamalıdır.

14. Odaların Öğrenci Kolu Örgütlenmesi teşvik edilmeli, TMMOB Yönetim Kurulu'na kurulacak bir Öğrenci Komisyonu ile TMMOB Öğrenci Kurulayı düzenlenmelidir.

15. Kamuda ve özel kuruluşlarda çalışan üyelerimizle ilişkilerin, işyeri temsilciliklerinin geliştirilmesi, üyelerimizin sendikalarla üye olması, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklar mücadelesine katılması hedeflenmeli, işçi sendikalarının üyelerimizi kapsam dışı bırakma uygulamalarını kaldırılması için gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.

16. Odaların bünyelerinde bulunan farklı disiplinlerin çalışma, gelişme ve temsil olanaklarını sağlamak üzere gerekli tedbirler alınmalı, yeni oda açılması için kriterler tesbit edilmeli, TMMOB'nin çok odalı yapısı gözden geçirilmelidir. Kaynakların ortak kullanımı ve dayanışmacılık geliştirilerek yeni oda açılmasının zorunlu olduğu durumlarda zayıf ve işlevsiz yapıların oluşması önlenmelidir.

17. TMMOB kamusal alanın genişletilmesi için mücadele etmeli, emekçi üyelerinin ağırlığına uygun bir politik hak izlemelidir. Emek Platformunun bir yıllık mücadele süreci değerlendirilmeli ve TMMOB Platformda emek mücadelesinin önünü açıcı politikaların hakim kılması için çaba harcamalıdır.

TMMOB, farklı mücadele alanlarında da, ilgili diğer toplumsal kesimler ve örgütlerin biraraya getirilmesi için insiyatif kullanmalıdır.

18. TMMOB bünyesinde farklı Odalar ve disiplinler arasında yaşanan ortak sorunlara ek olarak GATS (Hizmet Ticareti Genel Anlaşması) ve AB süreçlerinde gündeme gelen mühendislik mimarlık hizmetlerinin serbest ticareti/dolaşımı mevcut disiplinlerin çerçevelerini yeniden tanımlanmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu nedenle, TMMOB Yönetim Kurulu bu sorunların çözümüne amacıyla; bütün disiplinlere eşit mesafede durarak bilgilendirmesi sağlamak üzere Bilimsel Danışma Mekanizmasını oluşturmali, buradan aldığı bilgi ve görüşleri ilgili Oda temsilcilerinin de bulunduğu ortamlarda tartışarak gerekli kararları üretmelidir.

19. Eğitim, kalkınma, sanayileşme ve istihdam politikalarındaki çarpıklıkların, özelleştirme uygulamalarının, GATS ve AB süreçlerinin ağırlaştırması beklenen işsiz mühendis ve mimarlar, meslek alanı dışında çalışanlar ve emekçi üyelerimizle ilgili olarak; TMMOB öncelikli durum saptaması, sonra da eylem planı geliştirmelidir.

20. TMMOB organlarında ve platformlarında yaşanan tartışmaların ve ürünlerin Odalara, yerel birimlerimize ve üyelerimize hızla iletilebilmesi için diğer araçların yanı sıra, TMMOB WEB sayfası ivedilikle işler hale getirilmeli, Birlik bünyesinde elektronik haberleşme ortamına hızla geçmek için gerekli tedbirler alınmalıdır.

21. Çeşitli doğa olaylarının etkisi altında olan ülkemizde; TMMOB'nin bünyesi ve çalışma perspektifi içinde doğa olaylarını özellikle deprem çalışmalarını takip edecek, yönlendirecek ve denetleyecek bilimsel-mesleki kurumların temelde özel ve sürekli bir komisyonunun kurulmasını sağlamalıdır. Bir pilot program olarak TMMOB, Marmara Bölgesinin olası bir depreme hazırlanması amacıyla TMMOB'nin Deprem Raporu Doğrultusunda doğuğu işbirliği yapılabilecek tüm kuruluşların bir araya getirilmesi için her türlü çabayı harcamalıdır. Bu pilot program diğer bölgelerde de yaygınlaştırılmalıdır. »

22. a.Yapı denetimi, ülkemizdeki konut sorunundan bağımsız olarak ele alınamaz. Her insanın temel haklarından biri olan sağlıklı bir çevre ve konutta yaşama hakkı öne çıkarılmalı, konut üretimi ve denetimi bu anlamda kamusal bir hizmet alanı olarak ele alınmalıdır. Mühendis mimarların işsiz kalmasının yanında sağlıksız bir yapılanma anlamına da gelen "Yapı Denetiminin Özel Şirketlere Devredilmesi" ne karşı çıkmalı, alternatif kamusal denetim politikaları geliştirmelidir.

b. TMMOB 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname konusunda mücadelelerini sürdürdükleri alternatif bir İmar Hukuku Çerçevesini de hızla oluşturmali, KHK'nin pilot illeri dışında 54 ilde, 3194 sayılı İmar Kanunu çerçevesinde ortak bir denetim uygulamasını ciddi bir biçimde örgütlemelidir.

c. 595 sayılı KHK ve devamında gündeme gelen ilgili yönetmelik ve yasalara bütünlüklü bir saldırının parçalarıdır. Yapı üretimindeki, kentleşmedeki ve imar alanındaki sorunlara da çözüm olamayacak olan bu politik hak izlemelidir. Emek Platformunun bir yıllık mücadele süreci değerlendirilmeli ve TMMOB Platformda emek mücadelesinin önünü açıcı politikaların hakim kılması için çaba harcamalıdır.

TMMOB, farklı mücadele alanlarında da, ilgili diğer toplumsal kesimler ve örgütlerin biraraya getirilmesi için insiyatif kullanmalıdır.

23. Türkiye'de doğal ve tarihi sit alanları üzerinde yoğun bir tahrip politikası uygulanarak bir yılları aşan kültürel ve tarihi miraslarımız yok edilmiştir. Özellikle GAP bölgesinde Hasankeyf, Halfeti, ve Belkis Harabeleri gibi onbin yıllık kültürel ve mimari mirasları, elli yıllık ömürleri olan barajların getireceği "ekonomik" kazançlara tercih edilmektedir. Bu olgularla birlikte yedibin beşyüzüylük tarihi Diyarbakır Surici kenti zoraki bölgesel iç göçlerin getirdiği tahribatlarla günden güne yok olup gitmektedir.

TMMOB 36. Dönem çalışması programı içerisinde tarihi ve kültürel mirasın korunması, bilince çıkarılması ve savunulması doğrultusunda gerekli çalışmaları yapmalıdır.

24. TMMOB, bir yandan tüm bireylerin yaşam hakkına ve onuruna sahip çıkmak için öde yandan meslek onurunu korumak için insanlık suçu olan hırcıretti cezaevi yapımına karşı çıkmalı ve bu suçta ortak olan meslek üyelerine yönelik olarak gerekli yaptırımları uygulamalıdır ve Cezaevleri İzleme Komisyonu oluşturmalıdır. O

Yetkin Mühendislik

Eğitim Eşitsizliği

"Ülkemizde üniversitenin amacı salt öğretimi olarak görülmekte,adından söz edilse de gerçek eğitim ve araştırma göz ardı edilmektedir.

Çağdaş eğitimde, uzun sürede değışmeyecek ilkelerin öğretilmesi ön plana alınmalı ve öğrenci okumaya, düşünmeye, araştırmaya, irdelemeye ve tartışmaya yönlendirilmelidir. Araştırma olmayan bir ortamda çağdaş eğitim vermek olanaksızdır. Üniversite planlaması yukarıda özetlenen nitelikte bir eğitim ve araştırma ortamı yaratmak üzere planlanmalıdır."

Ne yazık ki bu planlama yukarıda Prof. Uğur ERSOY hocamızın tanımladığı niteliklere göre yapılmamış son on beş yılda ülkemizde hiçbir planlama yapılmadan 30' dan fazla üniversite kurulmuştur. Bu yeni açılan üniversitelerde eğitim için gerekli alt yapının çok sınırlı olması, çalışabilecek öğretmen sayısı sayısının yeterli olmaması en önemlisi de idari ve akademik özelliklerin olmaması sonucunda eğitim kalitesinde de büyük bir düşüş yaşanmaktadır. Aslında eğitimde kalitenin düşmesi sadece ye-ni açılan kurumlarda değil, tüm üniversitelerimizde YÖK uygulamalarıyla başlamış ve hali geride doğuğu işlemlerdedir. Ayrıca kendi içinde kurumsallaşmış, imkânları ve alt yapı-sı daha iyi olan eski üniversitelerimizle yeni açılan üniversitelerimiz arasında verilen eğitim açısından büyük farklar bulunmaktadır. Eğitimdeki bu eşitsizlik ister istemez ü-niversite mezunlarına da olumsuz yönde yansımaktadır. Eğitim eşitsizliğinin giderilmesi bu ülkenin ve meslek odalarımızın birincil talebi ve gündemi olanak zorundadır. Ne yazık ki bu konu meslek odalarımızın gündemine, hatta söylem ve duyurularına yeterince girememiş, girse bile mevcut iktidarlar tarafından dikkate alınmamıştır.

Mesleki Eğitim

Üniversitelerimizin uzun meslek taşlarını, diplomalarını alıp iş aramaya başladıklarında çok büyük zorluklar çekmekte ve meslek hayatına da bu sıkıntılar sürmektedir.

Böyle bir sistemden mezun olan mühendislik öğrencisinin, gerçek anlamda mühendislik yapabilmesi için meslek eğitimi görmesi, mühendislik tasarımı ve uygulamaları için yeterli bilgileri edinmesi gerekir olmaktadır. "Mühendislik eğitiminde öğrenciye lisans seviyesinde ağırlıklı olarak temel bilgiler vermek amaçlanmaktadır. Teknolojik gelişmelerin bu günkü hızı ve meslek alanı için-de herhangı bir konuda uzmanlaşma göz önüne alınarak mezunlara yönelik bilgiler ve eğitim, mezuniyet sonrasında kazanılmalıdır."

Bu nedenle eğitim sadece üniversitelerde değil, sürekli ve meslek hayatı boyunca sürdürülmelidir.

Bu anlamda "Meslek Eğitimi" tek başına eğitim eşitsizliğini gidermenin

bir aracı ola-rak görülemez fakat eğitimin sürekliliği düşünüldüğünde de yararları yadsınmaz.

Meslek odalarına düşen en önemli görevlerden biri de üyelerimize gerek duy-dukları ve güncel teknolojiler gelişmeler için konularda eğitim programları, uzman-laşma konularına göre uygulamaya ve tasarına yönelik seminerler, kurslar düzenle-mektir. Mühendislik temel bilgilerinin hatırlatılması eksik bilgilerin kazınması da bu e-ğitim programlarının kapsamında olmalıdır.

Yetkin Mühendislik

"Bugün inşaat mühendisliği bölümünde okuyan bir öğrenci, özellikle son iki yılda çeşitli uzmanlık alanlarında "genel düzeyde" kuramsal bilgiler almaktadır. Örne-ğin betonarme statik, su yapıları, karayolu, demiryolu, köprü yapımı, geoteknik, çelik yapılar vb. . Bu öğrenci mezun olduktan sonra örneğin çok katlı bir bina yapımı projesinin önüne imza atma yetkisine ve hakkına sahiptir. (ki, burada 3-5-7- katlı gibi "nor-mal" olarak tanımlayabileceğimiz bina tasarımlarını saymıyoruz.)

Az önce vurguladığımız eğitim sistemindeki "yetersizlikler" ve "çağdaş" üniversite mo-delinden uzak yaklaşımlar sonucu bu konu son derece düşündürücüdür."

"... Mühendislik eğitimi alan kişiler, mezun oldukları günden başlamak üzere, 28 Haziran 1938 günlü "Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun'a göre mühendislik hizmeti verme hakkına sahip olmaktadır.

Belirtilen yasaya göre mühendislik diploması alan herkesin uygulamada her-hangi bir deneyime sahip olmaksızın , bir anlamda , sınırsız mesleki yetki ile donatıl-ması, hizmetin niteliği ve güvenliği bakımından zaman zaman sakıncalar yaratmak-tadır. Benzer sorunla karşılaşan bir çok ülke, hizmetin verilmesi aşamasında oluşı-bilecek risklerin azaltılmasını sağlamak amacı ile YETKİN MÜHENDİSLİK sistemini uygulamaya sokmuştur."

Yetkin Mühendislik sistemi TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Kurulayı Karar Taslaklarında şöyle tanımlanıyor. (Sh:33):

Karar Taslakları

1.TMMOB ve Odalar, eğitimde kalite eşitsizliği göz önüne bulundularak, toplumun güvenliğini, sağlığını ve güncenini (yaşanabilirliğini), doğal ve kültürel yaşam or-tamlarını doğrudan etkileyen alanları önceliklerince göre belirleyecek, bu alanlar-daki gereksinimlere uygun olarak tanımlanacak bilgi ve beceri düzeylerine göre mesleki yeterliliğin saptanmasını ve belgelendirmesini sağlarlar; bu yetkinin yasal dayanaklarının daha açık bir ifadeye kavuşması için Mühendislik ve Mimarlık Hak-ındaki Yasada ve

TMMOB Yasasında değışiklik yapılması için girişimlerde bulu-nurlar.

2.TMMOB ve Odalar, mesleki yeterliliğin belgelendirilmesine yönelik mesleki eği-timi, mesleki davranış ilkelerini de içerecek biçimde planlarlar, uygulama alanları'nı ilişkin eğitimi kamusal bir hizmet olarak gerçekleştirirler, bu eğitim için ko-nularının programları, ders notlarını hazırlarlar ve eğitimcilerin eğitimlerini sağlarlar.

3.TMMOB, yetkin mühendislik ile ilgili tartışma zeminini ve sürecini örgütler.

Yetkin mühendislik, belgesinin elde edilmesi için mezuniyet sonrası tecrübe kadar teknik toplantılar, mesleki seminerler, kurslar, sempozyumlarında önemli olmalıdır. Yetkinlik belgesi yetkin mühendislerden oluşan bir komite önünde adayın özgeçmiş ve ya-zılı bir sekilde ve de özellikle uygulamaya yönelik kapsamlı bir sınav geçirmesi ile el-de edilebilmelidir.

595 Sayılı K.H. Kararname

Bu kararnamede geçici Md.4 de "Mesleğin fiilen çalıştığı belgelenecek kaç-dıyila 12 yıl ve daha fazla mesleki deneyimi bulunan mühendis ve mimar-lara ilgili meslek odalarına başvuru tarihinden itibaren bir ay içerisinde uzman mühendis veya uzman mimar belgesi verilir" denilmektedir.4. Maddede bahsedilen uzman mühendislik bizim yukarıda tanımlamaya çalıştığımız YETKİN Mühendislik ile hiçbir ilgisi yoktur. Her şeyden önce bu 12 yıl nereden çıkmıştır. Neden 5,7,10 değil de 12'dir, bilinmez. En önemlisi de Türkiye de istediğimiz belgeyi elde edebiliriz ve kolayca Bakanlığın tarediği "Uzman Mühendis" olabiliriz, ama "YETKİN MÜHENDİS" olamazsınız. Senesi kaç olursa olsun yeterliliklerin snamnadığı yani sınav olmadan meslek oda-rı bu "Uzmanlık Belgesi" ni vermemelidirler.

"Uzman Mühendislik" sınavına girmek için geç yıl-lık bir süre düşünülmektedir. Bu bence iki yıl olmalı ama bu iki yılda da genç mühendis arkadaşlarımızın çalışma alanları, yetki ve sorumlulukları çok iyi tanımlanmalıdır. Yeni mezun arkadaşlarımızın "Uzman Mühendis" ağabeylerinin ustalıklarına bırakılmamalıdır. Usta-cıların ilişkisi de-ğil, çağdaş yetki ve sorumlulukların tanımlandığı ve paylaşıldığı ilişkiler yaşanmalıdır. O

Kaynak:

- 1.Üğur ERSOY "Türkiye Mühendislik Haberleri" sayı:368 sf:59
2. Atilla M. Ansal "Türkiye Mühendislik Haberleri" sayı:368 sf:55
- 3.TMMOB . İMO. İzmir Şubesi- "Yapı Denetimi gereği ve İMO İzmir Şubesinin Deneyimi" Sh: 43
- 4.TMMOB İMO. "Yetkin Müh. Yasa Taslağı" Sh:4.